

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Újságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. FEBRUÁR 1.
VIII. évfolyam, 29. szám.

Szerda

Hitler kancellár mondotta:

Németország fegyveresen is kész Itáliát támogatni

A Führer beszéde még inkább kiélezte az európai helyzetet 1943-ig újabb feljuthatást szavazott meg a Reichstag a birodalmi kormányának - Chamberlain ma válaszol Hitler beszédére - Spanyol menekülők tízezrei özönlének a francia határ felé

Az elmúlt huszonnégy óra legnagyobb jelentőségű politikai eseménye Hitler vezér és kancellár közel két és félórás beszéde volt, amelyet a Reichstag tegnapi ülésén mondott el a berlini Kroll operában 845 Reichstag tag, az összkormány, a diplomáciai testületek vezetői, a hadsereg és a társadalmi előkelőségek tagjai előtt. A beszéd határozottan békés hangú volt, annak ellenére, hogy Hitler kancellár hosszasan foglalkozott a gyarmatkövetelésekkel és kijelentette, hogy fegyveresen is Itália mellé áll, keveredjék Róma bármilyen természetű vitába is. Kijelentette azonban azt is, hogy ő bizik és hisz a tartós békében. A beszédnek kétségkívül óriási visszhangja lesz a világsajtóban, mert a Führer Olaszország mellett állásfoglalása feltétlenül erősen megnöveli Róma esélyeit a most dúló olasz-francia vitában és azok a szavak, amelyekkel Franco tábornok érdemeit méltatta, nem hagynak kétséget oly irányban, hogy barátságtalan lépésnek minősítene, ha a nemzeti spanyolok ellen bárki is fellépne. Említették kívül fontosabb és nagyobb jelentőségű esemény nem történt, legfeljebb arról a sajnálatos helyzetről lehet megemlékezni, amelyben a spanyol menekülők szenvednek a francia-katalán határon és amelynek enyhítésére a francia határvédő osztagok a lehetőség szerint mindent elkövetnek. Hír szerint ebben a kérdésben ma délelőtt rendkívüli minisztertanácsot is tartottak Párisban, amelynek határozata elé igen nagy érdeklődéssel tekint egész Európa. Lehet, hogy az utolsó pillanatban sikerülni fog Franco tábornokot rávenni arra, hogy a tervezett semleges zónát a francia-katalán határon, de spanyol területen és nemzetközi ellenőrzés alatt engedélyezze. Ez átmenetileg igen nagy megkönnyebbülést jelentene.

Részletes beszámoló a következő:

NÉMETORSZÁG ZÁSZLÓDISZBEN

(BERLIN.) (DNB.) Egész Németország zászlódiszbe öltözött ünnepelte meg a nemzeti szocialista forradalom hatodik évfordulóját. Az ünnepi nap reggel nyolc órakor zenés ébresztővel kezdődött. Kilenc órakor Göbbels dr. intézett szót az ifjúsághoz. Délelőtt 11 órakor a kancellár kiosztotta a múlt évi nagydíjakat azoknak, akik orvosi, kémiai, mérnöki, számtani, irodalmi, művészeti stb. téren a legkiválóbbat alkották. Este 8 órakor került sor a Reichstag-ülésre, amelyet a kettéosztott Kroll operában tartottak meg. Je-

len volt Göring marsall vezetésével az összkormány, 845 Reichstag képviselő, az olasz, magyar követek, továbbá a berlini diplomáciai testületek vezetői, a katonai és társadalmi előkelőségek nagy csoportja. Az ülést Göring marsall nyitotta meg azzal, hogy átadta a szót Frank miniszternek, aki javaslatot tett Reichstag-elnök és alelnökök megválasztására. Ez egyhangulag történt meg. Elnök lett Göring, alelnökök Kerrl, Esser és Strauss képviselők. Göring ezután megnyitotta az ülést és törvényjavaslatot terjesztett elő a kivételes felhatalmazási időszakra 1943. május 10-ig való meghosszabbítására.

„Századok álma teljesült egy év alatt”

— Képviselők — kezdte beszédét a kancellár — amikor hat évvel ezelőtt a Brandenburger Tor-on át tízezres tömegekben jöttek üdvözölni engem, az újonnan kinevezett kancellárt és csak 13 millió ember állott a hátam mögött, aggodalom fogott el, mert nem kevesebb, mint harmincöt belső párt küzdött összefogva a nemzetközi zsidó tökével ellenem. Akkor úgy éreztem, hogy csak egy, a tizenkettedik órában érkező csoda mentheti meg Németországot a pusztulástól, illetve az ezt jelképező kommunizmustól. Igen, mert naivitás volna azt hinni, hogy ez a veszély megállt volna a mi nyugati határainkon és megkímélte volna a nyugati demokráciát. Azóta hat év telt el. Mi hat esztendő egy ember és egy nemzet életében? Szinte semmi és lám, ma mégis Nagy Németországról beszélhetek én, aki akkor elszorult szívvel gondoltam a jövőre. És a hat év közül az utolsó különösen sikeres volt, mert ez alatt az idő alatt századok álma vált valóra. Pedig mennyi véréldozatba került évszázadok alatt az egyesülés gondolata. Hány száz- és százezer embert korbácsolt ki a szűkség az országból örökös vándorútra azért, ami most egy év alatt beteljesedett? Az eredmény azonban nem volt könnyűszerzett, mert közel két évtized pártpolitikai harcai előzték meg. Guny és vér koszorúzták ezt a harcot és ahhoz, hogy végig lehessen küzdeni, olyan idegerősség kellett, aminek alig van példa.

„TIZMILLIO EMBERNEK SZEREZTEM ÖNRENDELKEZÉSI JOGOT”

— Ezerkilencszáztizennyolcban Wilson köztársasági elnök közölte ismeretes tizennyolc pontját a népi önrendelkezési jogról. Ez szerepelt alap-

A javaslatot egyhanguan elfogadták. Ezután került sor Hitler kancellár beszédére, amelyet az összes német leadó államokon kívül Itália, Magyarország, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Portugália, nemzeti Spanyolország, a newyorki Broadcasting Company leadói, Argentína és Uruguay leadói is közvetítettek. A beszéd, amely pontban 8 órakor (romániai idő 9) vette kezdetét, két és félórát vett igénybe és felölelte az összes időszaki, német kormányzati kérdéseket, valamint a Harmadik Birodalmat érintő külpolitikai problémákat is. Hitler szavait sokszor szakította félbe szünni nem akaró helyeslés.

császerszerűen a német fegyverletét megelőzően is. Németországot azonban ezekkel a pontokkal egyszerűen becsapták. Elrabolták gyarmatait, lehetetlenné tették, hogy európai véreivel egyesüljön és olyan revíziós lehetőségeket biztosítsanak, amelyeknek csak platonikus jelentőségük volt. Én már akkor megkérdeztem magamban, amikor a gyarmatokat elrabolták, hogy vajjon milyen önrendelkezési jog alapján vették el a részben készpénzzel vásárolt, részben más politikai ellenszolgáltatásokért kapott területeket, mert azt tudtam, hogy a négereket senki sem kérdezte meg az osztozkodásnál. A helyzet a háborúkövető évek alatt egyre tarthatatlannabbá vált. Amikor uralomra kerültem, keserűen tapasztaltam, hogy mindenki annak az Ausztriának függetlensége mellett tört lándzsát, amely hozzánk akart csatlakozni, kivéve természetesen a vezetőket. 1938-ban elhatároztam, hogy véget vetek az áldatlan helyzetnek és megkísérlem az osztrák nemzeti szocialisták üldöztetését megszüntetni. Találkoztam Schuschnigg ural Berchtesgadenben és megállapodást kötöttem vele a helyzet enyhítésére vonatkozólag. Schuschnigg a megállapodást nem tartotta be. Szerdán este elmondotta innsbrucki beszédét, amely merőben ellenkezett megállapodásunkkal. Én csütörtökön mozgósítottam. Pénteken a bevonulásra kész haderő rendelkezésemre állott, szombatán bevonultunk és vasárnap Linzben kiadtam az egyesülési rendeletet. A következő napon Wienben már végebe is ment az első csapatszemele. A világot általános ámulat töltötte el. Ezt követőleg aktuálisá vált a szudétakérdés, mert megkezdődött három és félmillió német üldöztetése. Az akció vezetője Benes elnök

volt, aki külföldi biztatásra olyan lépéseket tett, amelyek alkalmasak voltak a Harmadik Birodalom provokálására és diszkreditálására. Elhíresztelte ugyanis, hogy mozgósítottunk és ezért ő is mozgósítani kénytelen. Majd amikor én kijelentettem, hogy nem mozgósítottam, azt írta a nemzetközi sajtóban, hogy megvárta. Erre az enyhén szólva szemtelen eljárásra elhatároztam, hogy rövid időn belül megoldom a szudétanémet problémát is. Záros határidőt adtam a kérdés rendezésére és a nyugati határon dr. Todt elkészítette a minden idők legnagyobb szabású védelmi berendezkedését. Ha valaki azt mondja, hogy én államokat támadtam meg és tüntettem el, vagy más államokat fenyegettem, erősen ferdít, mert én nem tettem mást, mint megszereztem 10 millió embernek az önrendelkezési jogot, anélkül, hogy beleszólást engedtem volna más államok részéről.

NÉMETORSZÁGOT ÉRDEKLŐ ÜGYEKBE SENKI SEM SZÓLHAT BELE

— A Harmadik Birodalmat érintő ügyekbe ezután sem engedek beleszólást senki részéről. A szudétaprobléma is elintéztést nyert, hála Benito Mussolini közreműködésének és Chamberlain és Daladier értékes hozzájárulásának. A nagy Németország tehát megvalósult. Ebben Göring marsall belügyi és Ribbentrop külügyminiszter külügyi téren értékes segítséget nyújtottak nekem. Ha visszatekintek az elmúlt esztendőre, meg kell mondanom, hogy az eredményt nem a kard, hanem az eszme vitta ki. Ez azonban csak úgy volt lehetséges, hogy az osztrák és a szudétanémet nép szívében ott lobogott a Harmadik Birodalom lobogója, nem volt szükség tehát arra, hogy kiharcoljuk az egységet, hanem inkább arra volt szükség, hogy megóvjuk az egyesülni akarókat.

EGY ELHATÁROZOTT EMBER TÖBBET JELENTHET, MINT EZER TUDÓS

— Akik ma itt ülnek, már az egész nagy német birodalom képviselői. A képviselők kötelessége a hűség, barátság és engedelmesség. Ismerniük kell az utolsó év tanulságát, amely nem más, mint igazolása annak, hogy az iskolázott és a megszervezett tömegek jobban ki tudják fejteni erőiket. A demokrácia szétfelbomlott, a szervezetség összefogja az akaratot. A nemzeti szocializmus, amelynek alapeleme a munka, nem ismer megállást, hanem csak örökös fejlődésre való törekvést. Erre kell megtanítani a képviselőket a népet. Vannak még a németek között is olyanok, akik társadalmi előítéletből tulteszik magukat a mai időnkön. Ignorálják azt. Ezek az ignoránsok azonban nem nemzetalkotók. A temperamentumos, vérbő elemek igen. Ezeknek ezer hibáját el lehet nézni azért, mert képesek adott alkalommal mindenüket feláldozni az eszméért. Ignoránsok nem csinálnak történelmet, de velük sem lehet történelmet csinálni. El velük tehát. A nemzeti szocializmus még nagy dolgokat és feladatokat akar megoldani, olyanokat aminek csak jellemes emberek képe-

seks. A jellem fontosabb, mint a tudomány, mert a jellemes kitartó és bátor. Erre tanított meg az utolsó év. Egy elhatározott ember több súlyt jelent, mint ezer tudós. Ezt tudniok kell Önöknek, ezért választottam ki Önöket és választotta meg ajánlásomra a nép.

MINDENKI BOLDOGITANI AKARNA MINKET

— A külföldi sajtó az utóbbi időkben tulokat foglalkozik velünk. Mintha mindenki bennünket akarna boldogítani. Az ember azt hinné, hogy az egész világ egyetlen vágya, hogy visszavigyjen bennünket a 15 évvel ezelőtti boldogságba. A boldogító próféták azon siránkoznak, hogy:

1. nagy nálunk a fogyasztás, kicsi a termelés,
2. nagy nálunk a termelés, kicsi a fogyasztás,
3. rosszak az élelmezési viszonyok,
4. rosszak a gazdasági viszonyok,
5. nincs devizánk és ez pénzügyi válságot jelent,
6. túl sok a pénzünk és ez a felesleg katasztrófát hozhat.

Egyben azonban minden próféta megegyezik abban a jámbor óhajban, hogy jobb lenne, ha elpusztulnánk. Ezzel szemben a valóság az, hogy Németországnak vannak súlyos gazdasági bajai. Bele is pusztult volna, ha nem jön a nemzeti szocialista rezsim. Az is tény, hogy:

1. hallatlan küzdelmet folytatunk és hogy
2. ezt a harcot megnyerjük, sőt már meg is nyertük.

De mi van a nehézség? A túlnépességben. Itt ugyanis 135 ember él négyzetkilométerenként összezsúfolva, olyan országban, amelyet az egész világ megrabolt. Ennek ellenére mégis eszünk, iszunk, ruházódunk és nincsenek munkanélkülieink. Vajon melyik demokrata állam tette ezt utánunk? Vannak demokrata államok, ahol 5–10 ember él négyzetkilométerenként és tele van természeti kincsekkel, de képtelen a legjelentékenyebb szociális problémák megoldására is. Ezek után ne csodálkozzanak ezek az államok, ha mi nem kívánjuk az ők rendszerüket és nem értjük azt, mit jelent a totális és a demokrata rendszerek együttműködése? Azok a próféták, akiknek egyenesen a szájukba nő a banán, legyenek boldogok, de kikérjük magunknak, hogy bírálatokat mondjanak rólunk.

HOL A PROFIT?

— Németország a világháború előtt virágzó kereskedelmi állam volt. Vagyongát nem rabolta össze, hanem munkájával szerezte. Anglia gazdasági szakértői azonban kezdték bizonygatni, hogy abban az esetben, ha tönkretennék, meggazdagodna Anglia. Ezt addig hangoztatták, amíg bele is vitték a köztudatba és így Németország emiatt, de tévesen értelmezett szövetségi megállapodás következtében is, háborúba sodródott. Jött a békekötés. A próféták kezdték csendesek lenni. Németországot tönkretették, de önerejéből ismét helyreállott és ma hatalmasabb, mint valaha volt. A gazdasági szakértők pedig gondolkodhatnak afelel, hogy hol a profit? Pedig igazán mindent elkövettek, hogy lehetetlenné tegyenek egy hatalmas nemzetet. Elrabolták gyarmatait. Olyan jóvátételi összegeket róttak ki rájuk, amelynek teljesítése páriává súlyosított 80 millió intelligens embert. Nem rajtuk mulott tehát, hogy a terv nem sikerült, sőt hogy esetleg rá is fizetnek.

ERŐSZAKKAL, VAGY MEGÁLLAPODÁS SZERINT SZÉT KELL OSZTANI A TERÜLETEKET

— Miért? Mert a területeket vagy erőszakkal, vagy bölcs tárgyalás útján szét kell osztani. Azzal nem lehet elodázni, hogy vannak hatalmak, amelyeknek van és vannak, amelyeknek nincs. Egyetlen nemzet sem született az örökös „van” és az örökös „nincs”-re. Ezen a kifogások sem segítenek. Még az sem, hogy azt mondják: Németországnak nem lehet visszaadni gyarmatait, mert katonai támaszpontokat épít ki rájuk, mert hadseregét növelni

fogja stb. Ezek azonban nevetségesek. A Harmadik Birodalomnak népessége mellett nincs szüksége gyarmati hadseregekre, mint a demokratáknak, de szüksége van földjeire gazdasági okokból. A bajokon ugyanis eddig a többtermeléssel segített. Ezt lehet is fokozni, csak egy téren nincs fokozási lehetőség: az élelmezésén.

HUSZMILLIÁRD ARANY-MÁRKÁT FIZETETT RÁ ANGLIA

— Ezért teljesen új alapokra kellett fektetni a gazdasági életet és az átépítést fokozni kell, ami természetesen nem kellemes a gazdasági teoretikusoknak, akik érthetetlen fészkelődnek is alatta. De ez mindegy, folytatni kell, ha bármi történik is, mert 1933. óta a felszerelés csökkentésére vonatkozó számtalan ajánlatommal együtt a gyarmatok visszaadása iránti javaslataimat is a legridegebben elutasították. Pedig kár volt, mert ha Anglia mérleget von a fegyverkezési költségek és a 3 millió négyzetkilométert kitevő jogtalanul elvett német gyarmatok hozama között, rá kell jönnie, hogy eddig 20 milliárd aranymárkát fizetett rá az üzletre és ha észhez nem tér, ez a ráfizetés meg fog sokszorozódni. Ez könyörtelen gazdasági harcot jelent, de még mi az életért küzdünk, addig ők a jogtalan-felszinttartásért verekszenek. A harcuk következményei és áldozatai

Sokszor voltam jós és kinevettek

— Sokszor voltam jós és kinevettek. Akkor is, amikor azt mondtam, hogy uralomra kerülök. Most is jóslak valamit és pedig azt, hogy ha sikerül a nemzetközi zsidóságnak újabb világháborút előidézni, ez nem az ők diadalukat, de Európából teljes kiirtásukat fogja eredményezni. Igen, mert Európa népei kezdik unni az állandó uszítást és nem akarnak az ők érdekeikért meghalni, legkevésbé benne lenni a forradalomban. A „világ proletárjai egyesüljete” jelszóval szemben én a „dolgozók, ismerjétek meg ellenségeket” jelszót állítom.

AZ ÁLLAM ÉS A TEMPLOM

— Ujabb nagy gondot okoz a külföldnek a vallás kérdése. Németországban mindenki a maga vallása szerint üdvözölhet. Az állam a katolikus és az evangélikus egyháznak 1933-ban 130, 1934-ben 170, 1935-ben 250, 1936-ban 320, 1937-ben 400 és 1938-ban 500 millió márkát adományozott. Ezenkívül 85 milliót különböző segélyalapokból. Meghagyta a tízmilliárdot kitevő területi vagyont, amelynek hozama évi 300 millió és kedvezményes adót szed be belőle. Vajon melyik nyugati állam mondhatja el ezt? Ha ezzel sincsenek megelégedve, hajlandó vagyok elkobozni az egyházi vagyont, mint ahogy azt Franciaországban és Amerikában tették. Mindlunk senkit sem akadályoztak vallási tevékenységében, de megbüntették a nemzeti szocializmus ellen izgató lelkészeket és a pederasztákat és gyermekgyalázókat. Még ebben is humanusabbak voltak velük, mint a világiakkal szemben, mert például 1934-ben a nemzeti szocialista vezetők közül a pederasztákat és gyermekgyalázókat lölték, a papo-

is lesznek, de ha emiatt hozzám jönnek majd, azt fogom felelni, sajnálom, de a harcot végigfolytatom.

EDEN, CHURCHILL, ICKES

— Van még valami, amiről meg kell emlékezni és ez a külföldről jövő tanács. Eden, Churchill és Ickes urak nem áttalották tanácsokat adni nekünk, hogy miként intézzük belügyeinket, persze a zsidókérdés szemszögéből. Ezeknek az uraknak nem felelünk, de kikérjük magunknak, hogy beleavatkozzanak olyan dolgokba, amelyekhez semmi közük. Áll ez különösen Amerikára, amelynek földjére ellenséges szándékkal soha nem tette lábát német katoná, legfeljebb segített szabadsága kivívásában. Az ellenkezője azonban már megtörtént, de nem fog többé megtörténni. Különben is nevetséges, amit a zsidókérdéssel csinálnak. Kikélik, hogy nálunk tervszerű zsidóüldözés folyik. Az ellen azonban nem volt kifogás, amikor egymillió németet a háború után egy évig még fogságban tartottak, amikor 800.000 gyermekünk pusztult el éhen, amikor egymillió marháunkat hajtották el. A demokrata államok megtanítottak bennünket arra, hogy ne legyünk szentimentálisak és nem is leszünk azok. A zsidóság problémája gyors elintézését kell nyerni és pedig úgy, hogy a zsidóság építse fel valamelyik területen erkölcsi alapon önálló, állami életet.

kai pedig csak bebörtönözték. Ezért azonnal jéhaborodott a sajtó. De miért hallgatott akkor, amikor Oroszországban 100.000 és a spanyol földön 10 ezer lelkész kintzokt haldíra és égettek el? Sőt még most is hallgatnak arról és ebből látszik, hogy mindebből politikát akarnak csinálni és hangulatot ellenünk. Mi pedig megvédjük a lelki hitvatásunknak élő lelkészeket és éppen ezért mentek önkénteseink Franciaországba alá, mert végét akarták vetni a bolsevista garázdálkodásnak. A külföldnek azonban minden kedves, ami ellenünk van és ami ellenzéki. Csak mi nem voltunk kedvesek, amikor ellenzékiekedtünk, mert mi antiszemiták voltunk.

FELTÉTEL NÉLKÜL ITÁLIA MELLETT

— A világon még vannak nemzetek, amelyekkel szemben éppen olyan nagy az averzió, mint ellenünk. Azok közé tartozik Itália, mellyel évezredes kapcsolataink vannak és amelynek vezére Mussolini elsőnek mentette meg az országot a bolsevizmus veszedelmétől. Ezzel a nemzettel szolidaritásak vagyunk. Senki se tévedjen pillanatig sem. Legyen bármilyen oka is Itáliának a háborúra, maga mellett látja Németországot is. Engem jéghidegen hagy minden fenyegetés. A történelmet emberek csinálják és a nemzeti szocialista Németország és a fasiszta Italia elég erősek arra, hogy biztonságuk őrei lehessenek. A másik fenyegetett állam Japán, mely most vivja harcat keleten a bolsevizmussal. Az antikomintern egyezmény, amely bennünket összeköt, a legkristályosabb szerződése az utóbbi időknek. Japánt sem fogjuk engedni elbukni, mert ez a kommunizmus diadalát jelentené.

Hiszek a tartós békében

— A nemzetközi uszítás egyre folyik ellenünk és vannak államok, amelyek rádióon keresztül is folytatják. Ezeknek azt üzenem, hogy ezentul felelni fogunk rájuk és ez azt fogja eredményezni, hogy csakhamar jelentkezni fognak a morális viszony helyreállítása végett. Csak ezeknek az uszító-elemeknek kell a háború, én azonban hiszek a tartós békében. Ezt arra alapítom, hogy Angliával nincsenek sarkalatos ellentéteink, szintugy Franciaországgal sem. Lengyelországgal nemes és békés megállapodást kötöttünk, amely nagy érték a jelenlegi időben. Magyarországgal baráti és tradícionális viszonyunk bensőséges, Romániával, Bulgáriával, Görögországgal Hollandiával, az északi államokkal, a déliamerikai köztársaságokkal kereskedelmi kapco-

lataink vannak, amelyek a kölcsönös megbecsülésen alapulnak. Kívánjuk, hogy Csehszlovákia megtalálja az újjászületés útját. Az USA-val feszült a helyzet, de nem a néppel csak a vezetőkkel, pedig Berlint igazán nem érdekli, hogy mit csinál a washingtoni kormány belül, de megtiltja, hogy beleavatkozzanak az ő belügyeibe.

KÜSZÖNJÜK AZ ISTENNEK

— Még egyszer visszanezék az elmúlt időkre. Tudtuk, hogy a nagy változást fájdalom nélkül megoldani nem lehet, mert államokat kellett megszüntetni, jelvényeket szétörni ahhoz, hogy az egyesülés létrejöhesse. Ez a küzdelem most befejezést nyert. Azok az emberek, akik a történelmi idők folyamán a népért nagyot alkottak, örök emlékeztünkben fognak maradni és

csokorba szedi tetteiket a nagyszerű német történelem. Mi pedig köszönjük Istennek, hogy az egyesülés nagyszerű idejét megérhettük! — fejezte be szavait óriási éljenzés mellett a Führer.

GÖRING ZÁRÓSZAVAI

Hitler után Göring marsall emelkedett szóásra és meghatott szavakban köszöntö meg a vezérnek azt, amit a birodalom érdekében tett, biztosítva őt arról, hogy habozás nélkül követik minden utasításában.

FAKLYÁSMENET

A napot nagyszabású faklyásmenettel fejezte be, amelyet az ujonnan megépitett kancellári hivatal előtt rendeztek meg százezrek részvételével a Führer tiszteletére.

TELJHATALOM 1943-IG

(BERLIN.) A Reichstag ülése egyhangú határozattal az 1943. évi május 10-ikéig meghosszabbította a kormány részére az 1933. évi március 24-én adott teljhatalmu felhatalmazást.

HITLER ÉS MUSSOLINI TAVIRATVÁLTÁSA

(BERLIN.) Mussolini üdvözlő távirattal intézett Hitler vezér és kancellárhoz a nemzeti szocializmus uralomra jutása évfordulója alkalmából. Hitler választáviratában köszöntöte fejezte ki a Ducenak és azt a reményét, hogy az őszinte benső barátság Németország és Olaszország között a jövőben még fokozódni fog.

CHAMBERLAIN VÁLASZBESZÉDE

(LONDON.) A Daily Telegraph jó forrásból vett értesülése szerint Chamberlain angol miniszterelnök ma, kedden feltétlenül felszólal az alsóház ülésén. Beszédében kitér Hitler hétfői kijelentéseire is. A válaszbeszédet világszerte nagy érdeklődéssel várják, mert ezen fordul meg, hogy milyen irányt vesz Európa legközelebbi jövője.

AMERIKAI VELEMÉNY HITLER BESZÉDERŐL

(NEWYORK.) Az amerikai politikai körök élénken kommentálják Hitler kancellárnak tegnap este elmondott beszédét. Mindenek előtt megállapítják, hogy a beszéd nyomán kialakult az a meggyőződés, hogy nincs ok a helyzet borulását megítélésére. Hangsúlyozták azt, hogy Németország álláspontja az Egyesült Államokkal szemben teljesen téves és alapteljes. Egyetlen jelentős jellegű része a beszédnek az a kitétel, amelyben együttműködésre hívja fel Chamberlaint, hogy új, a münchenihez hasonló egyezményt kössenek, amelynek keretében kielégítsék Olaszország igényeit és olyan területeket juttassanak Németországnak, ahonnan nyersanyagokat szerezhet be.

Calinescu belügyminiszter: a Kulturrend lovagja

(BUCURESTI.) Öfelsége II. Károly király Calinescu belügyminisztert érdemeinek elismerésül a Kulturrend lovagjának nevezte ki.

Ez a legmagasabb helyről származó kitüntetés elismerése mindazoknak az érdemeknek, amelyeket igen rövid alatt a belügyminiszter az ország kulturájának és nevelésügyének megjavítása terén szerzett nemzetnevelésiügyi miniszteri minőségében. Valóban néhány hónap alatt igen egyszerű és józan szellemű forradalmat vitt végbe Calinescu belügyminiszter a román közoktatás terén. Megszüntette az ódi és céltalan régi rendszereket, alapjában változtatta meg az iskola szerepét, kicserélte a tanítás kereteit és széles teret adott a fiatal erőnek. Megoldotta az értelmi munkanélküliség lényeges kérdését, kiirtotta a politikát az iskola padjai közül és magas célok felé irányította a tanulók és tanítók tevékenységét. Így az a kitüntetés, amelyben Calinescu belügyminiszter részesült, teljes mértékben megérdemelt.

— Tatarescu tárgyalásai Bonnet francia külügyminiszterrel. Párisból jeleltik: Bonnet francia külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta George Tatarescu Románia új párisi nagykövétét, akivel hosszabb tárgyalást folytatott le.

Beszéljünk magyarul!

A magyar nyelvújítás nagy uttörői mindig írók voltak. A franciás iskolát követő Bessenyei, Bánóczy és Barsay a latinos, vagy ahogyan akkor mondták, deákos iskolához tartozó Révay, Verseghy, Baróti, Szabó és Rajnis, vagy a magyar nemzeti irányzat felé hajló Kazinczy, később pedig Kölcsey mind az akkori idők élvonalbeli írói voltak. De mellettük és a nyelvújító tudósok hosszú sora mellett nagy költőink mindenike már az irodalom történeti korszakok kezdetétől fogva akaratlanul, vagy akarva, de mind nyelvújító volt. Új szinnekkel és kifejezésekkel gazdagította a magyar nyelvet, népi elemekkel frissítette és bővítette és ha a magyar nyelvújítás összefoglaló történetét valaha megírják, abban megfelelő helyet igényelhetnek maguknak nagy költőink és íróink. Balassától, Csokonaitól és Berzsenytől Petőfiig, Aranyon, Tópmán, Vörösmarthyra és sok-sok kiváló társukon át Adyig és Kosztolányiig, illetve Pázmánytól és Mikszáthig, Jókayig, Keményig, Mikszáthig, Gárdonyiig és Szabó Dezsőig. Mert az író kicsit mindig nyelvész is a formaművészet mellett és ösztönös, illetve tudatos erővel igyekszik gazdagítani, szépsíteni, színesíteni minél hajlékonyabb és kifejezésben minél változatosabbá tenni a maga nyelvét. De ugyanakkor adáz harcot is folytat az idegenszerűségek, a tiszta magyar nyelv he besompolygó úgynevezett élődsi- és kakukfióká-szavak ellen, amelyek a nyelv szépségét elcsúfítják, értékét pedig rontják, nem beszélve arról, hogy a maguk kártékony szellemével milyen rossz hatást gyakorolnak és milyen veszedelmesen szaporodnak, mint a nyulfiak.

Azt hiszem Kosztolányi Dezső, a híres költő — aki maga egyben rajongó lelkesű védelmezője és ápolója volt a tiszta magyar nyelvnek — mondotta egyszer ezeket a jellemző szavakat: Fel kell venni a harcot az élődsi szavak ellen teljes erővel, de minél előbb. Mert vagy 2—3000 régi szép kifejező szavunk kezd eltűnni a nyelvünk-ből, ugyanakkor pedig vagy 10—12 ezer idegenszerű szó és kifejezés folytat heves k'zdelmet azért, hogy a saját könnyelműségükből és gondatlanságunkból a magyar nyelvben meghonosulhasson. És ha a költő kissé talán nekiszármazott képezzel állította fel ennek a fenyegető nagy veszedelemnek lehetőségét, kétségtelen, hogy a „nagy nyelvtisztító” Szarvas Gábor, a „Magyar Nyelvőr” megalapítója által kezdeményezett és a Magyar Tudományos Akadémia és nyelvvelő bizottsága által továbbfolytatott szívós és kitartó munkára állandóan szükség van. Nyelvünkben hihetetlenül elharapóztak az idegenszerűségek, a kifejezés helyi pongyolaságok, a „zsargonizáció”, a mindjobban betolakodó, alapjában pedig könnyűszerrel elkerülhető és kifogástalan magyar kifejezéssel pótolható idegen szavak, amelyek ellen védekezni elsősorban is a toll munkásainak kell, akik a rossz példákat leginkább terjeszthetik is, de azután mindenkiné, aki anyanyelvét becsüli és szereti. És ezért csak a legnagyobb elismeréssel lehet megemlékezni mindazokról, akik ebben a nyelvvelő mozgálmában részt vesznek és a teljes elismerés illeti meg a „nyelvőrök” lapok munkásságát is, amelyeknek tevékenységét ujabban igen értékesen egészíti ki a Magyar Tudományos Akadémia által kiadott „Magyarosan” című szakfolyóirat is. Ez a lap állandóan a pompás magyar kifejezések egész sorát vonultatja fel azért, hogy az idegenszerűségek használatát elkerülhetővé tegye. Ebből a folyóirathoz szemeltünk most össze számos pompás magyar szót és kifejezést, amelyek az idegenszerűségek ellenes harcban hatásos fegyverek gyanánt használhatók.

Ime izelítő a sok méltatlanul félrelökött és fölöslegesen idegen szavakkal pótolott pompás magyar kifejezésekből: kadét-hadapród, pestis-dögvész, tapper-ítatónyomó, itatópárna, itatófogó, jezésbéli pangyolaltságától. Meg lehet

Bánffy Miklós gróf tárgyalásai dr. Deutsek Gézával, a munkásság vezérével

A magyar munkásság is csatlakozik a Nemzeti Újjászületés Arcvonalához

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Dr. Deutsek Géza kolozsvári ügyvédnek, a munkásság ismert nevű vezérének a „Jóestét”-ben megjelent cikke a magyar munkásság politikai hitvallásáról, nagy érdeklődést keltett Erdélyszerte. A munkásság legszélesebb rétegei örömmel vették, hogy a magyar munkásság biztonyos rétege, amely eddig ideológiai ellentétek miatt távoltartotta magát a nemzeti megmozdulásoktól, bár szívvel-leléssel magyarnak vallotta magát, hajlandó a magyar népközség arcvonalában szerepet vállalni. A cikknek már is meg van a kellő eredménye. Dr. gróf Bánffy Miklós, a magyar népközség arcvonalának elnöke magához kérte dr. Deutsek Géza ügyvédet, akivel hosszasan tanácskozott azokról az irányelvekről, amelyeknek alapján a magyar munkásság, amely eddig a különböző szakmai testületekben helyezkedett el, belép a magyarság új érdekközösségébe.

A tanácskozásokról eddig nem adtak ki jelentést, de nem is fejezték azt be. Minden jel arra mutat, hogy gróf Bánffy Miklós és dr. Deutsek Géza tárgyalásai során meg fogják találni azt az alapot, amely lehetővé teszi a munkásságnak az erdélyi magyarság politikai frontjába való bekapcsolódását.

A Kolozsváron folyó tárgyalásokkal egyidőben a bukaresti szaktanács vezetői is megbeszéléseket folytatnak a fő városban a munkásság politikai elhelyezkedésének kérdésében. Nyilvánvaló, hogy a közeli napokban a tárgyalások véget érnek és nyilvánosságra kerül a megbeszélésnek minden részlete.

Az új katonai főügyész kinevezése nemcsak Kolozsváron, hanem egész Erdélyben is ószinte örömet és nagy megelégedést keltett. A „legjobb embert a legnehezebb helyre” állító királyi rendelet a legérdemesebb embert állította erre a fontos pozícióra. Dr. Barbu Alexandru, az új katonai főügyész a hunyadmegyei Kudzsir községben született. Fiatalon, lépett be a hadseregbe, részt vett a tiszai harcokban, majd a kolozsvári egyetemen letette a jogi doktorátust. Először mint jegyző kapott beosztást a katonai törvényszék mellé, majd pedig vizsgálóbíró, helyettes ügyész, törvényszéki tanácsstag, később ügyész, most pedig főügyész lett.

Dr. Barbu Alexandru, az új főügyész 14 éve folytat bírói gyakorlatot. Alaposan felkészült jogász, pártatlan bíró, aki minden alkalommal a törvény előírásait tartotta szem előtt. Kinevezése örömmel tölthet el mindenkit, mert személyében az az ember került a katonai főügyész nehéz és felelősségteljes posztjára, aki arra a helyre a legmegfelelőbb.

Megerősítették dr. Bösör-ményi Emil gyilkosainak vizsgálati fogságát

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A katonai törvényszék a tegnap megtartott tárgyaláson megerősítette dr. Bösör-ményi Emil gyilkosainak Andor Miklósnak és Pop Ioannak vizsgálati fogságát. A vizsgálat az ügyben még nem fejeződött be, a tárgyalásra valószínűleg a jövő hónap közepe felé kerülhet sor.

Súlyosan elítélte a törvényszék a leány csábítóit

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári törvényszék Cioacariu—Boca tanácsa előtt tegnap tárgyalta Muresan Alexa Stramba községi legény ügyét. A feljelentő Muresan Zaharie községi gazdálkodó, aki szerint a vádlott házasságot ígért 17 éves leányának, akivel szerelmi viszonya is volt, majd pedig hűtlennül elhagyta. Az ügyesség házasság-szédelges miatt emelt vádat a legény ellen, aki a vádlottak padjára került. A tárgyaláson Parcalab Minodra dr. ügyvéd kifejtette a legény bűnének súlyosságát, rámutatva az elcsábított leány kétségbeesztő helyzetére. A vádlott védelmében dr. Fabius ügyvéd beszélt. A törvényszék a vádlottat 6 hónapi fogházra és 22.000 lej kártérítésre ítélte.

— CSAK A BEHOZATALLAL FOGLALKOZÓ KERESKEDŐK KÖTELESEK FEBRUÁR ELSEJÉIG MŰKÖDÉSI ENGEDÉLYÜK MEGHOSSZABBÍTÁSÁT KÉRNI. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy február elsején lejár az a határidő, ameddig az importáló foglalkozó nagykereskedők további működésük engedélyezését kérni kötelesek. Közleményünkbe téves értesülés alapján félreértésre alkalmas adó hiba csuszott be, mert hiradásunk úgy szól, hogy az exportkereskedelmet folytató cégek is kötelesek február elsejéig működési engedélyt kérni. Illetékes helyről nyert felhatalmazás és az érdekeltek helyes tájékoztatása céljából közöljük, hogy a Monitorul Oficial idei január 9-én megjelent 7. számában közölt törvény csak a behozatallal foglalkozó kereskedők, vagyis az importőrök részére teszi kötelezővé a működési engedélynek február elsejéig való megkérését, azzal a megszigorítással, hogy azok az importcégek, amelyek a működési engedélyt a szabályszerű időben nem szerzik meg, február elseje után nem foglalkozhatnak importüzlettel. Az érdekeltek szakmai cégek az illetékes kereskedelmi és iparkamrák útján idejében meg is kapták a bejelentéshez szükséges nyomtatványokat és kérdőíveket és így megfelelő idő állott rendelkezésükre bejelentési kötelezettségük teljesítésére.

CAPITOL MOZGÓBAN MEG CSAK 3 NAPIG Az Olimpiász II-ik része

Jön!!

A világ legdrágább filmje, mely az öt világrészt csodálatba ejtette.

Hófehérke és a 7 törpe

Háromévi fogházbüntetésre ítélték az aradi dohánytőzsdé betörőjét, akinek orgazdája 1 évi fogházbüntetést kapott

(ARAD.) Az aradi törvényszék most betörésből származó holmikat Jon Jortescu nevű orgazda bűntársánál helyezte letétbe, illetve nála értékesítette. A törvényszék a vádlottak és a tanúk kihallgatása után Grummer Ferencet 3 évi börtönre, Jon Jortescu orgazdát pedig 1 évi fogházbüntetésre ítélte. Ezenkívül kötelezte őket együttesen 20 ezer lej kártérítés megfizetésére is.

Királyi dekrétummal

dr. Barbu Alexander hadbíró őrnagyot neveztek ki a VI-ik hadtesti katonai főügyésznek

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A napokban királyi rendelet érkezett a helyi katonai törvényszékhez, amely a hatodik hadtest katonai ügyességének élére dr. Barbu Alexandru hadbíró-őrnagyot nevezte ki. Az új katonai főügyész tegnap

Negulescu ezredes katonai törvényszéki elnök és a törvényszék tagjai előtt le is tette az esküt és átvette hivatalát Metianu hadbíró-ügyészről, az ügyesség eddigi helyettes főnökétől, aki törvényszéki tanácsstaggá lépett elő.

baksis-borralaló, sáp, kaotikus-fejetlen jumper-kötött zubbony-kabátka, hékliz-kötődik, évődik, incselkedik, kaverna-üreg, fogtechnikus-fogműves, barrikád-torlasz, ballaszt-nyűg, teher, atanizmus-visszautasítás, korzó-sétahely, sétáló, kurir-futár, fullajtár, hírvívó, amor alis, erkölcs hijjas, erkölcstelen, agresszív-tolakodó, szemtelen erőszakos, biblofil-könyvgyűjtő, könyvszerető, aktivitás-buzgalom, hév, buzgolkodás, szuggeszció-sugalom, sugallat, lelki hatás, elhitetés, varáz, kokettál-szemez, kacagtat, deformatio-torzulat, kurátor-gyámoltó, segítő, extrém-végletes, detonatio-zengés, illusztrál-ábráz, hipotézis-feltétel, feltevés, exhumálás, kiföldel, kihantol, zseniroz-bizget, inycsel, feszélyez, terhére van, gloriifikál-dicsőit, felmagasztal, égbé emel, descendens-leszármazó, sarjadék, derogál-megalázónak, sértőnek tart.

Ezek a példák, amelyeknek számát még százszorosan növelni lehetne, bizonyítják annak, hogy a magyar nyelvet meg lehet, amiként meg is kell tisztítani a sok mindenfelől beléje áramló idegenszerűségektől és nyelvi kifé-

és meg is kell tisztítani, ez pedig csak azoktól függ, akik szívükön viselik gyönyörű anyanyelvünk sorsát. Törődnek vele, gondozzák, irtják belőle a nyegliségeket fölösleges burjánokat, mint ahogyan azt a kertész teszi a rábizott kert-területen. A mi csodálatos, szép kertünk, az anyanyelvünk, azt kell őriznünk, ápolnunk, szerető kezelésben és gondozásban részesítenünk — a nem bakafántoskodó, kákán bogot kereső, hozzá nem értő nyelvészkedéssel, hanem azzal, hogy amikor van valamelyik kifejezésre jó, izes, irodalmi, vagy népi töről metszett magyar szavunk, használjuk azt és ne akarjunk „idegen tollakkal ékeskedni”, hogy állítólagos műveltségünket fitogtassuk.

Beszéljünk és írjunk egyszerűen, természetesen, szabatosan és magyarul. Legalább a saját édes anyanyelvünket tanuljuk meg azzal, hogy nem engedjük elcsúfítani idegenszerűségekkel és hányaveti magyartalanságokkal. És járjunk elől itt jó példával, mi a betű munkásai, a tollforgatók.

Beszéljünk magyarul!

(tg.)

KALANDOROK, SZÉLHAMOSOK, BANDITÁK

R SZIGETI GYÖZŐ
RÍPORTSOROZATA

(15.)

A csempészet a legváltozatosabb törvénytörések egyike. Csempészek nevezzük azt a szerencsétlen ágrólszakadtat is, aki élete kockáztatásával lopakodik át valami tiltott áruval az őrzött határokon, amiképpen csempészséről beszélünk akkor is, amikor külföldi valutát hoz át valaki, kényelmes gyorsvonaton ülve, a határon.

Mi ennek a cikksorozatnak az irányához ragaszkodva a csempészeknek arról a csoportjáról fogunk elmondani egyet-mást, akik hivatásszerűen üzik ezt a nagy anyagi veszéllyel járó mesterséget.

Érthető, hogy a csempészek legnagyobb gondja az, miképpen játszhas-sák ki a határokon gyakorolt ellenőrzést.

Természetesen a csempész annak megfelelően változtatja eljárását, hogy milyen árut akar engedély és feltűnés nélkül behozni, vagy kiadni az országból. Másképpen kell gondoskodni a papírpénz, ismét másképpen az arany, az ékszerek, vagy a selyemtárgyak elviteléről.

Az emberek általában véve azt hiszik, hogy felettebb könnyű dolog kis-méretű tárgyakat, főleg papírpénzt elvittetni. A csempész azonban tudja, hogy ez a közkeletű felfogás tévedésen alapszik. Mert amennyire igaz, hogy a vámellenőrzés nem terjedhet ki minden egyes utas alapos megmotaázására, ép annyira helytálló az az állítás is, hogy gyanu esetén nincs az a rejtkehely, ahol a csempész teljes biztonsággal el tudná rejtetni féltett portékáját.

Ki ne hallott volna a kettős fenekű utazóbőröndről, mint a csempészek legkedveltebb rejtkehelyéről? Pedig ez az ötlet már csak kalandos regények lapjain fordul elő. A gyakorlat régen rá-cáfolt erre a kísérletre.

Nem mondom, nálunk is előfordult, ezelőtt jó husz esztendővel, hogy egy-néhány regényes hajlamu csempész ket-tős feneket csináltatott a bőröndjére. A második héten azonban már siettek átalakítani bőröndjeiket, mert a vámtisztviselők az első mozdulatnál ész-revetették a turpisságot. Ugyanigy jár-tak a csempészek a felbontott és ismét visszazagasztott bőröndbéléssel. Ma már ez a próbálkozás is a múlté és a vámtisztviselők valósággal személyes-gérsének tekintik, ha valaki ismét meg-kísérli.

Miután a bőrönd, mint rejtkehely ekképpen teljesen használhatatlanná vált, sorra kerültek a csempészek által hordott egyes ruhadarabok. Abban az esetben, ha a csempész egyszer már gyanussá vált — ezt pedig gyakori utazgatásai esetén aligha tudja elke-rülni — a ruhanemű sem bizonyul meg-felelőbb megoldásnak, mint az utazó-táska.

Ne nevéssünk: a feltépett és vissza-szegzett cipőtalpat, amely alatt egy-két bankjegyet el lehet rejtetni, elég so-ka, próbálták ki, ugyanúgy, mint a ki-vésott cipőarkot is. Ma már nem ér-deemes ezzel a fogással próbálkoznok, mivel a személyi motozásnál azonnal rájönnek.

Nem bizonyult szerencsésebb rejtke-helynek az összevarrt gallér, kalapbél-lés, nadrágsatt, nyakkendő és kalap-szél sem. Sőt, már az a kísérlet is ré-gen a sikertelen próbálkozások lom-tárába került, hogy valaki hosszú, dús hajfűrtje alatt rögzítse meg az átcsem-pészendő bankjegyet, vagy drágakövet.

Természetesen, az emberi találékony-ság sem pihen és újabb megoldásokkal próbálkozik.

TESTEDZÉS

Svájci versenyző nyerte az egyes bóbvilágbajnokságot is!

(MILÁNÓ.) A Cortina d'Ampezzóban folyó bóbvilágbajnokságok második nap-ján az egyes versenyt bonyolították le. Ebben a versenyszámban is Svájc szerez-te meg a világbajnokságot, míg a román versenyző, aki nem volt eléggé felkészült, utolsó lett. Eredmények:

1. Svájc 2 perc 47.37 mp., 2. Anglia 2 p 49.19 mp., 3. Németország II. 2 p 50.23 mp., 4. Németország I. 2 p 50.58 mp., 5. USA, 6. Olaszország II., 7. Belgium, 8. Francia-ország, 9. Olaszország I., 10. Franciaország I. 11. Románia.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZILÁRDAN ÁLL
A SZEMŐVEGEL

Szemővegeket orvosi előírás szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron.
Prima a l p a c c a evőeszközök lelkűnő olcsó áron.

Kun Máttyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

FTC-Arynica TC 2:0 (1:0, 1:0, 0:0.) A lengyel jégkorongozók hétfőn este mutat-koztak be a magyar fővárosban. A ki-tűnően játszó krynicaiakat a ferencváro-siak kemény küzdelem után győzték le Gergely II. (2) gólyaival.

Az angol Sharpe nyerte Európa műkor-csolyázó bajnokságát. Zürichből jelen-tik: A davosi jégpályán bonyolították le Európa műkorcsolyázó bajnokságát. A bajnok címet az angol Sharpe nyerte el, aki 404.380 pontot kapott, 2. Tomlins an-gol 390.864 pont, 3. Faber német 390.924 p., 4. Rada német, 5. Gerschwiller svájci, 6. Monthander svéd. A magyar Terták Ele-mér betegsége miatt nem indult, noha egyik favoritja volt a bajnokságnak.

Jugoszláv portyára megy a Ripensia. Az országos bajnok februárban három mérkő-zést játszik Délsláviában.

Somfay Elemér — vítész. Budapestről jelentik: Somfay Elemér örnagyt, min-den idők legkiválóbb magyar atlétáját, aki huszonnyolcszor nyert bajnokságot, ka-tonai erényei miatt vítézzé avatták.

78.000 lej — egy másodpercért. Newyork-ból jelentik: Az amerikai lapok hosszú cikkekben foglalkoznak Joe Louis leg-utóbbi győzelmével. Megállapítják, hogy a John Lewis elleni mérkőzésének 3.876.000 frank bevétele volt. Ebből 40 százalékat, vagyis 1.550.400 frankot Louis kapott, Le-wis pedig 660.858 frankot. Tekintve, hogy a mérkőzés másodperc alatt bevégez-dött, Louis egy másodperc alatt 10.336 fran-kot, azaz körülbelül 78.000 lejt keresett.

Dánia-Norvégia országok közötti ökölvi-vómérkőzést, amely Osloban folyt le, a dánok 10:6 arányban nyerték meg.

Magyar sikerek az angol asztali tenisz-bajnokságokon. Londonból jelentik: Most fejeződtek be Anglia asztali tenisz bajnok-ságainak küzdelmei. A bajnokságok során szépen szerepelt a magyar Barna-Bellák kettős, amely megnyerte a páros férfi-bajnokságot. A döntők eredményei: Férfi egyes: Berman angol—Vana cseh 18:21, 19:21, 21:17, 21:8 21:14. Női egyes: Miss Coll angol—Miss Epdin angol 19:21, 21:15, 20:22, 21:16, 21:17. Férfi páros: Barna, Bel-lák magyar—Vana, Tereba cseh 19:21, 9:21 21:12, 21:19, 21:15. Női páros: Depetrisova, Votrubcova cseh—Osborne, Woodhead angol 21:8, 18:21, 21:18, 21:16. Vegyes pár: Vana, Votrubcova cseh—Barna, Osborne magyar-angol 21:17, 14:21, 21:15.

Rádióközpont és zakopanei műkorcsolyázó Európa-bajnokságokról. Budapest-ről jelentik: A budapesti rádió helyszíni közvetítést az szombaton este időszámítá-sunk szerint, 9 órakor a zakopanei Európa bajnoki műkorcsolyázó versenyekről Plu-hár István konferálásában.

Feltűnt az egyik határállomás vámtisztviselőinek az egyik korosabb férfi, akit gyakrabban láttak utazgatni. Azzal a bizonyos ösztönös megérzéssel, amely hosszabb gyakorlat után mindenki-ben kifejlődik, a tisztviselők csempészt gya-nitottak a jámbor utasban.

Egyszer aztán megmotozták. Megnéz-tek rajta minden ruhadarabot, a bot-ját, a fehérneműjét, a bőröndjét. Sem-mi eredmény.

Motozás közben az egyik tisztviselő-nek feltűnt, hogy az utas zseborája nem ketyeg. Ezzel a véletlen megfigyeléssel fel is fedezték a rejtkehelyet. Az óra gépezete ki volt szedve és helyét, a ket-

Öreg - sport

Mérkőzés-eredmények: Juventus—Royal 149:121 (11 játékos), Fulgerul—Matador 126:122 (12 ját.) Royal—Székelység 137:105 (10 játékos), Hercules—Iris 123:104 (9 ját.), Székelység—Royal 149:146 (10 ját.)

A Solid társaság vezetősége felkéri ösz-szes tagjait, hogy folyó hó 31-én, kedden este 9 órakor pontosan jelenjenek meg a gyakorló estén.

Társaság

() A magyar ifjúság bálja február 5-én, a megszokott fényvel várja vendégeit. A szellemi pályákra készülő ifjúság báljára már minden előkészület megtörtént. Fe-lejthetetlen estje lesz mindenkinek, aki megjelenik. A bál jótékony célt szolgál és így mindenki a főiskolás ifjúságot is se-gélyezi, aki részt vesz a mulatságon. Asz-talrendeléseket már csütörtöktől (február 2-től) kezdve lehet eszközölni a bál irodá-jában, Str. I. G. Duca 10.) Minden érdek-lődőt, aki a jövővel szemben felelősséget érez, elvár a rendezőség.

() Folytatódik a magánalkalmazottak ro-mán nyelv, könyvviteli és gyorsírási tanfo-lyama. A miniszteri engedély birtokában, a kolozsvári magánosztályoknál céh a meg-kezdett és félbeszakadt román nyelv, ro-mán-magyar könyvviteli és gyorsírási tan-folyamát 1939 február 1-ével ismét meg-kezdik a korábbi beosztások szerint. Szer-da este könyvviteli, csütörtök este gyors-írási és péntek este román nyelvóra lesz mindig negyed 8 órai kezdettel az unité-rius kollégiumban. A tanfolyam hallga-tóit kéri a pontos megjelenésre. Felví-lágosítással szolgál a szamostartományi magánosztályoknál céh titkársága, Cluj, Str. Nicolae Iorga 16. szám alatt délután-on-ként 4 és 7 óra között.

() A magánosztályoknál céh ideai nagy bálja február 18-án, szombaton este lesz az Albina-palotában, Str. Regina Maria 53. szám alatt. Aki meghívókra igényt tartanak, adják le címüket Heller és Mol-nár cégnél, Szabó Jenő cégnél, „Adam” főtéri divat cég alkalmazottainál és a szer-vezet Str. N. Iorga 16. szám alatti irodá-jában.

() Rezik Alice hangversenye. Rezik Ali-ce: legfiatalabb zongoraművészünk fe-bruár 7-én este órálló zongorahangversenyt ad zenekari kísérettel a kath. gimnázium disztermében. Schumann: A-moll koncert-jét és Liszt: Magyar fantáziáját zenekar-al s közben Scarlotti: D-dur szonátáját, Chopin: F-moll Nocturnóját és Jorgen: Koncert Etüdjét fogja játszani.

tős órafedel alatt, magas címletű kül-földi valuta foglalta el.

Ez a felfedezés is kereken tíz esz-tendővel ezelőtt történt. Azóta már sen ki sem próbálkozik vele, mert ha egy-szer szorgosabb vizsgálatra kerül sor, ugys megnézik a zseborája belsejét is. A csempész ma már jól tudja, hogy csak abban az esetben uszhatja meg ép bőrrel a vizsgálatot, ha ez nem lesz alaposabb nála sem, mint a többi utas-nál. Ha azonban egyszer már gyanuba fogták, akkor akár ne is tagadjon. A rejtkehely úgy sem ér semmit.

(Folytatása következik.)

Rádió

SZERDA, február 1.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádió, hiroadó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárásje-lentés, kulturális hírek, sport, vízállásje-lentés. 13.10: Déli hangverseny. Sporthírek 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek, időjárásje-len-tés, rádióhíradó. 14.30: Lemezek. 15: Hi-rek. 16.45: Előadás. 18: Táncczene. 19: Fel-olvasás lemezekkel. 19.45: Időszertű anyag. 20: A rádiózenekar hangversenye. 20.50: Felolvasás. 21.05: Kamarazene. 22: Hírek. 22.15: Chopinről előadás lemezekkel. 23: Hírek. 23.15: Vendégloji zene, majd hírek külföldre németül és franciául. Utána köz-lemények.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek. érend. 11: Hírek 11.20: Felolvasások. — 13.10: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Le-mezek. 15.35: Hírek. 17.15: Diákfelőra. — 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: A bécsi keringő története, felolvasás. 19.10: Tunisz és Korzika, felolvasás. 19.40: Cigány zene. 20.30: Az Operaház előadása. 21.25: Hírek. Jazz harmas. 23.35: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Szalonzene. 24: Hi-rek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Reuter jelenti:

(PARIS.) Tegnap alakult meg a párisi francia-magyar tanulmányi kör, amely-nek célja a magyar-francia kulturakapso-latok intenzívebbé tétele.

(PARIS.) A 37. számú francia rádióleadó állomás tegnap helyszíni közvetítést adott a párisi magyar házból, amely a párisi hallgatók igen nagy tetszését vívta ki.

(BUDAPEST.) A tözde tartott nyitás után külföldi érdeklődésre és kedvező po-litikai hírek befolyása alatt igen szilárdan zárult.

(BUDAPEST.) A Magyar Királyi Nem-zeti Bank bevonja forgalomból az ötpen-gős bankjegycimleteket. A bevonás hatá-rideje 1939. július 31. A Magyar Királyi Nemzeti Bank beváltási kötelezettsége azonban 1942. július 31-ig tart.

(LONDON.) A munkanélküliek küldött-séget menesztettek a lordmayorhoz, aki közölte velük a közmunkák megkezdését és kérte a tüntetések beszüntetését.

(LONDON.) A városi tanács elrendelte a közteterek és középületek renováltását, illetve letakarítását. A munka már febr. 1-én kezdetét veszi és arra kizárólag mun-kanélkülieket fognak alkalmazni.

(PARIS.) A hatóságok nagyszabásu bankjegyhamisítási tervnek jöttek nyomá-ra még mielőtt a társaság a bankjegyhá-misítványokat kibocsátotta volna. Eddig 12 személyt tartóztattak le.

(SZÓFIA.) A bolgár kormányválságot erőiesen cáfolják. Kiosszivanoff minisz-terelnök — a közlés szerint — a legtelje-sebb mértékben bírja az uralkodó és a nép bizalmát.

(VARSO.) A lengyel sajtó közlése sze-rint Moszkvában újabb tisztogatási akció indult meg, amelynek áldozatai ezuttal az ujságírók, akik ellen a trotzkijizmus vád-ját hozzák fel. A tisztogatást maga Berija GPU főnök vette kezébe, akit a Pravda annak idején szintén Sztalin ellenes ér-zelmekkel vádolt.

(VARSO.) A legutóbb elfogott kommu-nista agitátorok vallomásaiból kiderült, hogy ezuttal egy külföldről kiinduló sejt-szerűen megszervezendő nagyszabásu ak-cióról van szó, amely rövid idő alatt for-radalmiszerű megmozdulást akart elő-idezni.

— Bay Girolamo ismert vívótanár megkezdte vívó és svéd torna-oktatá-sát úgy gyermekek, mint felnőttek és hölgyek részére is. Órák: kedd, csütör-tök és szombati napokon délután fél 5 órától este 9 óráig. Külön gyermekcsop-ort Str. Nic. Iorga 3.

— Senki részére nem emelte a Nem-zeti Földgáz-társaság a földgáz árát, csak az állami intézmények fizetnek a földgáz után magasabb és az államot illető illetéket. Lapunk egyik legutóbbi számában, tordai tudósítás alapján az irtuk, hogy Tordán újolag felemelték a földgáz árát és a földgáz új ára köb-méterenként 35 banival drágult meg. A Nemzeti Földgáz-társaság fölkerése-re most közöljük, hogy a földgáz árá-nak felemeléséről elterjedt és Torda fo-gyasztóit érthetően nyugtalanító hírek nem felelnek meg a valóságnak. A Monitorul Oficialban legutóbb megje-lent és a földgáz árát szabályozó ren-delet szerint a földgáz ára Romániá-ban öt év óta nem változott. Csak a földgáz után fizetendő illetéket emel-ték, de ezt is csak az állami hatóságok részéről fogyasztott földgáz után és ez a többletilleték is kizárólag az állam jövedelmét fokozza, nem pedig a Nem-zeti Földgáz-társaságét.

Az új állam és népi erők A galatiai és temesvári nagy- gyűlések jelentősége

Az a tevékenység, amely az ország lakosságát világosítja fel a Nemzeti Ujjászületés Frontjának célkitűzéseivel kapcsolatban, tovább folyik. Craiova-ban és Chisinauban tartott nagygyűlések után, amelyeken a megjelent koronatanácsosok világos vonalakban ismertették azt a programot, amelyet már előzőleg leszögezett rádióbeszédében Armand Calinescu belügyminiszter, a Galatiban és Temesváron megtartott lelkes gyűlések igazolták a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának nagy jelentőségét. Ezeknek a gyűléseknek összehívása azt bizonyítja, hogy a kezdeményezés a lehető legjobb időben jött.

A nép válaszol a hívásra, két egymás után követő vasárnap négy tartományi székhelyen százezernyi tömeg, földművesek és polgárok gyűltek össze, hogy hallgassák a bátorító, buzdító szavakat. A kemény téli idő, amely megnehezítette a közlekedést, nem tudta megakadályozni azt, hogy a legkisebb és legelűdögtebb falu is ne küldje el megbízottait arra a legelső politikai gyűlésre, ahol nem a testvérek közötti gyűlölet szavait hínak el és nem olyan tanácsokat osztanak, amely gyűlöletből fakad, olyan gyűlöletből, amely mindig két részre osztotta a nemzetet és amely kész volt mindig arra is, hogy szétszaggassa a nemzetet. Ezek a gyűlések a népi testvériség és a tömeglelkiesedés nyilvánult meg. Galatiban a város polgármesterének elnöklése alatt a két legnagyobb, zsúfolásig telt teremben két gyűlést tartottak. Beszédet mondott két volt miniszter és a szakmai szervezetek képviselői.

Grigore Gafencu, az ország külügyminisztere, aki a régebbi időkben is aktív politikai tevékenységet folytatott, megemlékezett arról a politikai megnyilvánulásról, amely még a régi pártrendszer égése alatt történt. Akkor, azon a gyűlésen, az a probléma, amelyet a külügyminiszter leszögezett, a Duna szabályozásának kérdése, a közgazdasági élet megrendszabályozásának és a város és a kikötők életének fellelítése volt. Időközben az új rendszer gyümölcsöző kormányzása a legelőkelőbb megelégedést keltette a Duna-deltájánál. Ezt az eredményt a román szuverenitás megnyilatkozása és a megértő lélek tette lehetővé. Beszéde további részében kifejtette a külügyminiszter, hogy a Dunától, ettől a hatalmas hőmpölygő folyótól függ az ország kereskedelmi és gazdasági továbbfejlődése.

A Duna köt össze bennünket szomszédainkkal — mondotta — és ez erősíti meg baráti kapcsolatainkat velük. Románia békét akar, békét és egyetértést nemzetközi téren. Békét az ország belső életében és termékeny együttműködést a nemzet és a kisebbségek között. Ennek a békevágyának, megértésnek és közös munkának kifejezője a Nemzeti Ujjászületés Frontja. Közös front a románok és kisebbségek között és közös front a régi és új román generáció között. Öröndetes tény az, hogy ez a békevágy és a közös munka iránti óhaj visszhangra talált.

Ugyanazon a napon, amikor Gafencu külügyminiszter nagyjelentőségű beszédét elmondotta, Temesváron a bánáti svábok képviselője kijelentette, hogy az ott élő németek hajlandók erejüket az ország szolgálatában állítani. Két nagyszabású tény: az ország egyik sarkában a külügyminiszter beszélt és válasz az ellentétes oldalról, a nyugati határról rövidesen meg is érkezett. Ugyanekkor a Bánátiában élő szerbek is kifejezték azt, hogy nem érzik magukat kisebbségnek Romániában.

Ime ezek az eredmények, amelyeket a legnagyobb megelégedéssel kell elkönyvelnünk, mert ezek mindenképpen megfellelnek az államtevékenység kitűzött céljainak. Mennyire igaz és helytálló az a megjegyzés, amelyet Vasile Lazarescu, Karánsebes püspöke tett, aki azt mondotta, hogy a román nemzet elfelejtett minden testvérek között dúló gyűlölködést és most egy emberként sorakozik a nagy nyugati államok mögé.

A munkásság és a magyar egység

Beszélgetés dr. Deutsek Gézával a magyar munkásság célkitűzéséről és a Nemzeti Ujjászületés Frontjában kifejtendő tevékenységéről

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Országsszerte élenk feltűnést keltett dr. Deutsek Géza, a munkásság egyik vezető egyéniségének lapunkban megjelent cikke a magyar munkásságnak a népközséghez való bekapcsolódásáról. Munkatársunk felkérésére dr. Deutsek készséggel válaszolt hozzáintézett alábbi kérdéseinkre:

— Lehetővé tette-e eddig a romániai munkásmozgalom a nemzeti alapon való szervezkedést? — Kérdeztük.

— A munkásság gazdasági érdekeit védelmező szakszervezetek — hangzott a válasz — éppen úgy, mint most a céhek, nem ismerték a nemzeti elkülönülést és nem tettek különbséget tagjaik között népi hovatartozásuk tekintetében. A nemzetiségi kérdéssel a munkásság politikai pártja foglalkozott, amely úgy az 1927. évi, mint az 1933. évi kongresszusokon határozottan

lekötötte magát a nemzeti kisebbségek érdekeinek védelmére mellett.

— Az 1927. évi szociáldemokrata kongresszus a következő határozatot hozta: Követeljük a nemzeti kisebbségek jogainak törvényben való biztosítását és tiszteletbentartását olyképpen, hogy azok a kisebbségek, amelyek egyes községekben, városokban és tartományokban nagyobb tömegben laknak, saját nyelvükön nyerjenek oktatást és a közigazgatásban is saját nyelvüket használhassák. Viszont ott is, ahol kisebb számban vannak, teljes joggal használhassák nyelvüket a hatóságok előtt. Az állam feladata a közigazgatási területeket olyan egységekbe tömöríteni, amelyen a lehetőhez mérten nemzeti ségek szerint legyenek beosztva, stb.

— A szervezeti szabályzatnak 25. pontja pedig kimondotta: „Azon tartományokban, amelyekben különböző nemzetek élnek együtt, a pártszervezetek keretein belül

nemzeti kulturszervezetek létesíthetők a nemzeti kulturális és iskolai ügyek elintézésére.”

— A kongresszusi határozatokon elfogadott szervezeti szabályzatnak megfelelően alakultak meg több helyen, így Kolozsváron is, a párt keretein belül a magyar tagozatok, a román munkások általános helyeslése és megértése mellett Bucuresti székhellyel pedig központi magyar bizottság létesült, amely azonban — talán a magyar tömegektől való földrajzi távolsága miatt — eredményesebb munkát kifejtteni nem tudott.

— Ügyvéd ur tehát úgy véli, hogy az Ön által most megindított mozgalom csak továbbfejlesztése a régi programnak? — volt a következő kérdés.

— Kétségtelenül. A szociáldemokrácia eddig is elismerte a nemzetiségi elvet és minden népnek természetesen jogát kulturális szabadfejlődéséhez. A szociáldemokrata pártot azonban törvényesen feloszlatták, ennek keretében tehát a magyar tagozat tovább nem működhetett. A munkás-szakszervezetek természetüknél fogva nem foglalkozhattak politikai kérdésekkel és ép-

Nagyjelentőségű volt az a beszéd is, amelyet Mihail Ralea munkaügyi miniszter tartott Galatiban, aki nagy szónoki készséggel ismertette mindazokat a reformokat, amelyeket Őfelsége II. Károly király megvalósított. És az igazság rendszerét alapította meg ennek a gondoskodásnak eredménye, hogy rövid tíz hónap alatt a tévutakon járó munkásság ismét visszatért a nemzet kebelébe.

— A kormány — a munkásság mellett — nem hanyagolja el a földműveseket sem — fejezte be beszédét a munkaügyi miniszter — mert a földművesosztály az ország legfőbb termelőrétege.

pen így felosztás terhe mellett tilos politizálniok a mostani szakmai szervezeteknek, céheknek is. Az új törvények értelmében

politikai kérdések megvitatására és politikai célkitűzések megvalósítására egyedül a Nemzeti Ujjászületés Frontjában nyílik alkalom.

A munkásság is csak ebben a szervezetben érvényesítheti politikai célkitűzéseit. Ez az egyetlen engedélyezett párt, amelybe a munkásság is belépett, szakmai szervezetei után. Akkor, amikor a Nemzeti Ujjászületés Frontjának nemzetiségi tagozatai megalakítására a kormányzat engedélyt adott, megoldódott a magyar munkásság elhelyezkedésének kérdése.

— Ha ugyanis a régi szociáldemokrata párt keretén belül a külön magyar tagozat felállítása lehetséges volt és ezen senki meg nem ütközött, akkor természetes az is, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontján belül — amely pártba, amint említettem az egész munkásság belépett szakmai szervezetei után — a magyar munkásság fentartsa nemzeti különállásához való jogát. A régi szociáldemokrata magyar tagozatból át kell tehát lépnie a Nemzeti Ujjászületés Pártja magyar tagozatába.

— A román munkásság nem fogja ellenséges szemmel nézni a magyar munkások ilyen állásfoglalását — kérdeztük tovább.

— Megnyugtathatom — felelte Deutsek dr. — hogy a román munkásság vezetői intelligensebbek és őszintébben demokraták, semhogy kétségbe vonák a magyar munkásság olyan jogát, hogy népi érdekeinek védelmére külön szervezetben egyesüljön. Hogyha ugyanazon pártba, a Nemzeti Ujjászületés Frontjában egyesülnek az összes románok társadalmi osztálykülönbség nélkül, ha ebben a pártban elfér egymás mellett a román munkás és a román kapitalista, — akkor ugyanezen pártban elférhet egymás mellett a magyar munkás és a magyar kapitalista is. Ha a román főszervezetnek tagja lehet a román munkás, akkor a magyar alosztálynak is tagja lehet a magyar munkás.

— A szakszervezetek keretében milyen visszhangra talált a magyar munkásság készülő állásfoglalása? — kérdeztük.

— Be kell vallanom — mondotta Deutsek dr. — hogy a szervezetek körében az első pillanatokban sokan megdöbbenéssel vettek tudomást mozgalmunkról és attól tartottak, hogy felbomlik a szakszervezetek egysége. Az aggodalmaskodók azonban csakhamar beláták, hogy semmi okok sincs a bizalmatlankodásra, mert

ez a mozgalom a szakszervezeti egységet nem is érinti. Még ha akarnók, sem tudnók a szakmai szervezeteket nemzeti alapon elkülöníteni,

mivel erre a törvény módot nem ad. De nekünk eszünk ágában sincs a szakmai szervezeteket, céheket szétválasztani. Gazdasági érdekek eddig is a legna-

gyobb egyetértésben, küzdött ezekben a szervezetekben a román, a magyar, a német, a zsidó, stb. munkásság és ez így lesz ezután is. Amit azonban a szakmai szervezetek, a céhek elintézni nem tudnak, mert erre törvényes lehetőségük nincsen, azt a Nemzeti Ujjászületés Frontján belül fogjuk elintézni, román munkások a román, magyar munkások a magyar tagozatokban. Örültség volna feltételezni, hogy mi ki akarjuk vonni a magyar munkásokat a szakmai szervezetekből. Ezzel szemben éppen az az igaz, hogy a legnagyobb erőfeszítést fogjuk kifejteni, hogy

lehetőleg minden magyar munkás tagja legyen saját egészséges szakmai szervezetének

és hogy ezeken a szakmai szervezeteken belül a legnagyobb egyetértéssel dolgozhassunk valamennyiünk közös gazdasági érdekeiért.

— Milyen javulást vár ügyvéd ur a magyar munkásság sorsában a népközséghez való bekapcsolódástól? — volt utolsó kérdésünk.

— Tele vagyok reményekkel, hogy a magyar munkásságnak ez az elhatározása igen kedvezően fogja befolyásolni a magyar munkásság jövőjét. Gazdasági, kulturális és szociális téren eddig csak a szakszervezetek, át tudta — úgy ahogy — megvédeni a maga külön érdekeit és orvosolni külön sérelmeit.

Most a céhek gazdasági szervezetein kívül az Ujjászületés Frontjának egész magyar alosztálya köteles lesz a magyar fizikai és szellemi munkásság érdekeit szolgálni.

A mi váltónkért eddig csak a szakszervezetek álltak jót, most a céhek mellett a magyar népközség egyeteme is fogja ezt a váltót zsrálni. A magyar jellegű kulturális, szociális és gazdasági intézmények ezután kötelesek lesznek a magyar munkásság különleges érdekeivel is foglalkozni és azokat a lehetőségek szerint kielégíteni.

— De a munkásság bekapcsolódásának a magyar népközség munkájába meg lesz a maga kétségtelenül nagy jelentősége az egész magyar közélet szempontjából is. Munkára fogjuk serkenteni az urakat s az elernyed szervezetekbe életet és lendületet fogunk vinni. Ki fogjuk kényszeríteni, hogy népközségi intézményeink törődjenek a dolgozó társadalmi rétegek bajaival. Megköveteljük, hogy szellemi és anyagi erőiket állítsák végre ténylegesen is a közösség szolgálatába. Az intelligencia ne sajátítsa ki csak magának a kultúrát, hanem az abban való részesedés áldását tegye lehetővé a nincstelenek és verejtékezők számára is.

Magyarkodás helyett népi munkát akarunk, elkülönülés helyett összefogást, lenézés helyett megbecsülést, kihasználás helyett áldozathozatalt.

Deutsek dr. lendületes szavakkal kezdi felvázolni jövőt illető terveit, amelyeknek ismertetését külön cikkben közöljük. (n.)

— Vitorlázson a világ körül. Wagner László lengyel cserkész vitorlázócsónakon végzett világkörüli útján a Jávai-szigeti Batáviából kiindulva, több mint 6000 kilométeres ut után nemrégiben megérkezett az arabiai Aden kikötőjébe. A hosszú tengeri ut alatt egyetlen lényegesen kötött ki, Diego Garcia szigetén. Az ifjú lengyel hajós a napokban folytatja merész útját Suez felé.

— Villany puderpamacs. A washingtoni szabadalmi hivatal által szabadalmazott legújabb találmány a villamos puderpamacs, amelyről szakértők a kendőzés forradalmasítását várják. A pamacsba rejtett apró villanymotor gombnyomásra puderfelhőt bocsát ki, amely kezelője arcát elárasztja.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavannánként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelíges és címmelküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózárt jelíges leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

ADÁS-VETEL

SCHIMBÁSOK figyelmébe. Elsőrendű lovak Háránál kaphatók. Str. Baia Someneni. Telefon 36-23. (V 1837)

KELENGYEVÁSZNAT, damasztot, paplan- és alsópedő vázsnat, női és férfi szövetet legolcsóbban Str. Măloasă 19. Sámuel. (921)

POSTABÉLYEGEKET román, külföldi, gyűjteményeket legelőnyösebben vásárolók. Str. Francisc David 9. (957)

HÖLGYFODRÁSZAT a város legforgalmasabb helyén eladó. Levelet a „Jóestét!” kiadóhivatalába kérek „Jó márka” jelíggel. (1006)

ELADÓ kenyérsütőkemencéről leszerelt dupla vasajtók és tiplik. Cal. Decebal 11. (1052)

ITALENGEDELÝ miatt jömeneteli vendéglő átadó, vagy társat keresek. Cim a kiadóban. (1053)

1.500.000 lejért 4600 négyzetméteres 160 méter fronttal parcellázható telek uri módon megépített vikendházzal garázzsal, rózsalugasokkal, idillikus luxus kirándulóhely, előkelő villanagyedben 15 percre P. Unirii-től eladó. Universal, Str. Reg. Maria 20. (T1794)

MÉLY gyermekocsi, jókarban, olcsón eladó. Piața Gheorghe Sion 2., emelet. (1062)

ELADÓ házbontásból ajtók, ablakok, cin csatornák, téglák. Ugyanott garantált csirkefelvétel gép 120 és 360 tojásos. Str. Vasile Lupu 67. (1065)

TRAFIK belvárosi eladó. Cim a kiadóban. (1067)

BEVEZETETT jó vevőkörrel rendelkező faraktár családi okok miatt átadó. Kis tökével is gondatlan megélhetést biztosít. Cim a kiadóban. (1068)

SÉTATERI, 1200 négyzetméteres, kettéosztható villatelek sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (1069)

COLONIA Băii Someneni, Szamosfalva fürdőtelep 1-a. alatti négy házhely egyben vagy külön eladó. Ertekezni C. Regele Carol II. 120-a. alatt. (1077)

EGY ezüstözött pisztoly eladó. Strada Muncitorilor 75. (1081)

TÉPETT libatoll párna eladó. Cal. Regele Ferdinand 40. (1084)

UJ szmoking alkalmilag eladó. Strada Tache Jonescu 12-a. (1087)

SZÉP vaságy, konyhamérleg eladó. Str. Petru Maior 11. Mocosan. (1094)

FRAKK sovány középterműre eladó. Str. Gen. Mosoiu 18. Felügyelő. (1096)

DOGG kölyökkutyát veszek. Cím: „Állatszerető” jelíggel a kiadóra kérek. (1060)

JAZZ harmonikát keresek megvételre. Cal. Marechal Foch 33., hátul az udvarban. (1061)

ELKÖLTÖZÉS miatt komplett hálószoba eladó. Str. Barițiu 2., magas földszint, délelőtt. (1063)

ELADÓ többféle cséplők és motorok. Közvetítő díjazok. Ijjes, Aghires, Jud. Cluj. (V1099)

KEFEKÖTŐKNEK való vegyes kefe és meszelőfák, visszamaradt egytételben olcsón eladó. Str. Vlaicu 7. (1100)

LÁTCSÓ, női, karsbadi szerviz, fürdőkád, cin, tizedesmérleg, súlyokkal, 3 kgr. gyógyvatta, pálmavirág, kézfűrés, galicka és egyéb apróságok eladók. Str. Vlaicu 7. (1101)

EGY férfi és női karikahajós Singer varrógép eladó. Fr. David 18. (1097)

ELADÓ keveset használt tizedes és asztali mérlegek hitelesítve és olajtartány Herskovits, Cal. Traian 52. (1103)

EGY 3 plusz 1 rádió eladó. Érdeklődni lehet Pompadour fodrászat. Cal. Regele Ferdinand 125. (1105)

IRÓGÉP, modern típusú teljesen jókarban olcsón eladó. Cim a kiadóban. (1106)

GYEMÁNT, arany leányfülbevaló, fetherháló eladó. Str. Oăsanu 28. (1107)

KERESEK azonnali megvételre készpénz ellenében 200 ezer lej értékű házat üzlethelyiséggel. Személyes értekezés Pardes bodegában, P. M. Viteazul. (1108)

EGY komplett sífelszerelés és 42 női bakkancs eladó. Str. Fierului 29. Szabó. (1111)

A DÉMON

A világhíró Mauriac darab Helai Jenő fordításában

Korunk irodalmának egyik legkimagaslóbb alakja Francois Mauriac. Világhírét annak a szenvedélyesen harcos, tiszt magatartásnak köszönheti, amelyet a hit, erkölcs, élet és halál, általában a lét végső kérdései tekintetében elfoglal. Mélység- és tűz jellemzik ezt a nagy francia író, aki most színpadi alkotással is meglepte a világot.

A démon a párisi színházi és egyik legnagyobb sikere. Izgalmas mese, az emberábrázoló művészetnek egészen kü-

lönleges tökélye, a sorslátás tisztasága és biztonsága jellemzik Mauriac művét, amelyet a magyar közönség Helai Jenő írt fordításában kap meg.

A démon előadására a kiválasztottaknak kijáró különleges gonddal készült fel a színház. A csütörtöki bemutatóra hetek óta készül az együttes és így minden remény megvan, hogy A démon méltó tolmácsolásban kerül az erdélyi közönség elé.

A SZOMJAS KROKODIL

A színház nagy sikerrel bemutatott farsangi ujdonságát napról-napra nagyobb érdeklődés mellett játssza a színház kitűnő társulata. A szórakoztató, pompás előadás teljesen leköti a nézők figyelmét, mert olyan gyors egymás-

utánban történnek benne az események, hogy egy percre sem lankadhat az előadás iránti érdeklődés. Szerda estig bezárólag szerepel egyelőre a műsoron A szomjas krokodil.

MEGBIZHATÓ, perfektül főző ügyes mindenek szakácsnét keresek két személyhez. Cal. Reg. Ferdinand 13. Blatt üzlet. (1022)

ROMÁNUL tudó kiszolgáló fiut azonnal felveszek vendéglőbe. P. M. Viteazul 9. (1040)

MINDENES bejárónő azonnala kerestetik. Rosenfeld Mór nőiszabó, Reg. Ferdinand 14. (1042)

ÜGYES kiszolgálólány azonnala felvétetik Urania cukrászdába. Cal. Reg. Ferdinand 35. (1051)

FŐZNITUDÓ konyhaleányt és takarítónőt felveszünk. Cim a kiadóban. (T1841)

FŐZŐ mindenek ur háznál február 1-re kerestetik. Csak könyvvel. Str. Muresan 9. (1070)

FÜSZER- és csemegében jártas leányt azonnala felveszek. Cim a kiadóban. (1073)

POLITUROZÁSHOZ értő ügyeskező nőket felveszünk. Címeket kérjük „Gombgyári gyakorlat” jelíggel a „Jóestét!”-hez leadni. (1075)

KIFUTÓFIU és mindenleány felvétetik. Str. Avram Iancu 10. (1078)

KERESÜNK abroszok speciális stoppolásához értő nőt. Palace kávéház. (1085)

KEREKESGÉDET keresek. Calea Moșilor 81. (1086)

KIFUTÓFIUT felvesz az Emke drogéria. (1093)

KIFUTÓFIUT, vagy leányt felvesz a Foca bórdiszniműzlet. Str. Reg. Maria 45. (1102)

MOSÓGÉPPEL dolgozó bennlakó mosónőt keresünk. Lucullus étterem, P. Unirii 31. (1104)

EGY felsőrészkészítő szabász azonnal felvétetik. Lax, Cal. Reg. Ferdinand 30. (1112)

KERESZTÉNY, önálló, nőtlen cukrászsegédet azonnali belépésre keresek. Cofetăria Szöts, Orăștie. (V1848)

VIRÁGKÉSZÍTŐNÖT, ki önállóan dolgozik, valamint ügyes kifutóleányt felveszek Apart kalapszalomban, Cluj, Strada Memorandului 2. (N1814)

KISZOLGÁLÓ kisasszony bevéteztetik, csak gyakorlat. Fábán cukrászda. Memorandului 10. (N1831)

HÁZMESTERNEK keresek megbízható gyermektelen házaspárt lakás és világítás ellenében. Jelentkezni lehet délután 2-5 között Str. Văcărescu 7. háztulajdonosnál. (N1830)

VARRÓLEÁNYT ruhavarráshoz esetleg fehéreműhöz is értőt keresek. Str. Vilson 6. (N1829)

KERESÜNK szolid, jóméjű jelenésű precíz kis és nagy munkás órásségédet, ki saját műszerekkel rendelkezik, jól beszél a román, magyar, esetleg német nyelvet, román honpolgár és hadkötelezettségének eleget tett. Csak elsőrangú referenciákkal rendelkezők küldjék be ajánlatukat „Állandó állás” jelíggel Novába, Memorandului 16. (N1826)

ROMÁN származású kifutóleányt, vagy fiut felveszek. „Silk” P. Unirii 9. (N1825)

KÜLÖNFÉLÉK

SZINKÖR és Fántanele között hétfőn elveszett kézimunkácsomag megtalálóját Str. Garibaldi 26. szám alatt jutalomban részesül. (1116)

KERESKEDELMI megbízásokat, jobb cikkeket képviselőt, incassót vállalkozó (találékra) Biroul Frenkel, Turda. (V4106)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

RÉSZLETFIZETÉSRE kényelmes, hálóberendezéseket, konyhát, vállalkozó átalakítást és antik butor javítást. Biztos munka, felelősségre. Réthy butorasztalonál, Str. Gen. Poetas 11-a. (1822)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórát, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

KERESEK uriháznál olajjal elkészítve diétás, könnyű kosztot egy személyre. Címeket „Jól fizetek” jelíggel. (1074)

KIADÓ LAKÁS

FORGALMAS helyen bevezetett fűszer üzlet berendezéssel azonnal kiadó. Cal. M. Foch 154. (1125)

1 szoba, konyha 1200 lejért kiadó. Str. Văcărescu 3. (N1833)

BUTOROZOTT szoba A. Muresan elején Cantemir 6. nagy kertben, teljesen szeparált kiadó. (N1827)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, kert, külön telken. Str. Artelor 56. Ért. P. Unirii szemben a templom ajtóval trafikban. (N1823)

KÉT fiatalember lakást kaphat 1-ére. Str. Vrabilor 19. Kősa. (1118)

KIADÓ azonnal egy nagyobb és egy kisebb üzlethelyiség. P. M. Viteazul 17. Érd.: házfelügyelőnél. (1120)

KIADÓK műhelynek, raktárnak alkalmas betonozott helyiségek. Cal. Reg. Ferdinand 72. (1121)

KÜLÖN telken két szoba, konyha sürgősen kiadó. Str. Alverna 7. Ért.: Crăciunas, Str. Frumosa. (1122)

ELEGÁNSAN berendezett, különbejárata butorozott szoba, fürdőszoba használatát azonnala kiadó. Ért.: Octavian Goga 7. II. em. 11. d. e. 10-11, vagy házmeztérnél. (1123)

ÜZLETHELYISÉG kiadó Str. Elisabeta tetején. Érd.: Frizeria Sántha, Str. Elisabeta 52. (1130)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó kertés villában. Str. Grigorescu 8-a. (1132)

CUKRÁSZATOT tanítok, a tudás elsajátítását garantálom. Cim a kiadóban. (1080)

SZÉP menyasszonyi fátalak, koszorukat kölcsönzők. Cal. Regele Ferdinand 40. sz. (1083)

JÖVEDELMEZŐ élelmicikké gyártáshoz modern felszerelésű gyárium 4-500 ezer lej készpénzzel társat keres. Ajánlatot „Rentabilis” jelíggel a kiadóra. (1092)

TALÁLAT egy fehér nőstény pincsi kutyát, igazolt tulajdonosa átveheti Strada V. Lucaciu 13. (1090)

50-150.000 lej készpénzzel biztos helyre befektetném bármilyen kereskedelmi vállalatba és én is közreműködnék. Komoly ajánlatokat a kiadóra kérek „azonnal” jelíggel. (1109)

FIGYELEM. Ön szeretne sorsjegyet nyerni, de nem tudja, hogy hol vegye azt meg. A január 15-iki húzások az általam eladott 784 628 számú sorsjegy anaxájával nyertek egymillió lejt. Próbálja meg Ön is és rendelje meg nálam a sorsjegyet, hát ha általam fog Ön is egy nagyobb nyerményhez jutni. Lehet a következő negyedik osztályra is. Helyben személyesen, vidékről egy postai lapon. Cim: Mendel Emma, Cluj, Cal. Traian 55. sorsjegyügynök. (1098)

KIADÓ üzlethelyiség azonnala P. M. Viteazul 30. Ertekezni: Cal. Traian 10. háztulajdonosnál. (927)

NAGY szuterin üzemenek, vagy raktárnak kiadó. Str. Bălcescu 11-a. (931)

ÜZLETHELYISÉG, egy szoba, konyha kiadó. Cal. Regele Ferdinand 49. (1020)

KIADÓ 3 és 4 szobás szép, teljes komfort lakások május 1-re. P. Cuza Vodă 7. földszint, jobbra. (1055)

JÖLMEÑO fűszerüzlet lakással együtt, kiadó. Moșilor 110. (N1767)

CSINOSAN butorozott különbejárata szoba azonnala kiadó. Megtekinthető félnegyedtől. Cal. Decebal 11. (1064)

KIADÓ világos száraz szuterin lakás szoba, konyha, kamara, (vízkagyló, villany) 650 lejért üresen, vagy butorozva. Str. Masinișilor 7., villa. (1076)

KERTES házban szép kis butorozott szoba iparos férfi vagy nő részére kiadó. Str. B. Hasdău 61-a. (1079)

LÉPCSŐHAZI különbejárata szoba, előszoba, vízkagylóval és külön WC-ből álló lakás, butor nélkül kiadó. Cal. Regele Carol II. 23-b. (1091)

FÜSZERÜZLET berendezéssel, felszereléssel azonnal kiadó. Str. Paris 60. (1113)

TISZTVISELŐNŐ uricsaládnál lakást, teljes ellátást kaphat. Dr. Bodorné, Str. Bălcescu 17. (T1850)

Hirek

NAPTÁR. 1939. Február 1, Szerda.
Róm. kat.: Ignác. Prot.: Ignác. Ort.:
Trifon. Izr.: 12 Sevath.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

RAFÉR A JÓKIV. SÁG

Nagy csodálkozva szól barátjához, aki gratulált neki:

— Mi az, hogy már ötödször kívánsz szerencsét eljegyzésemhez.

— Egy nyugodt, elkél — gunyosan Kiss

INKÁBB A PÉNZT

Adóeltitkolás vádjával áll a delikvens a bíróság előtt. Kérde az elnök:

— Mit akar inkább, három betet, vagy kétezer lejt?

— Bizony elnök ur, a kétezer lej inkább elkelne...

—

— Ügyeletes gyógyszerárak. Január hó 28-án, szombaton reggeltől február 4-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot:

Fortuna, Uniril-tér; Hygea, Mihail Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Sofropa, Stefan cel Mare-tér.

—

— JÓ ÉS OLCÓS BÖRT ÉS TALPAT Kozák bőrzületben kaphat. Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— Felhívás. Mély tisztelettel felkérem, különösen Kolozsvár belváros területén lakó közönséget, hogy aki csak fehéti és egy vendégnek egy, vagy két éjszakára szállást tud adni a február 12-ki püspökszentelés alkalmával, ne vonja meg jóakaratu támogatását és szíveskedjék az alulírott elszállásolási bizottság vezetőjénél legkésőbb febr. 2-ig bejelenteni. Délelőtt folyamán 9-1 óráig telefonon is felvesszük a jelentkezést. Telefon: 14-49. Írásban is lehet jelentkezni, vagy személyesen is. Bálint József igazgató, Cluj, Kogălniceanu-uca 7. szám, 8. számú szoba.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

— A KOLOZSVÁRI KATONAI TŰZOLTÓSÁG KÖZLEMÉNYE. A bukaresti tűzoltó főparancsnokság rendelete értelmében ez év folyamán megkezdődik az önkéntesek felvétele a tűzoltótestületbe. Mindazok, akik jelentkezni óhajtanának, a szükséges felvilágosításokat a tűzoltóparancsnokság „Somes” osztagának Bolintineanu-uca 3. szám alatt levő helyiségében szerezhetik be. Jelentkezni lehet február 5-éig. A nemzetvédelmi minisztérium a következő előnyöket biztosítja az önkéntesek részére: 1. A katonai szolgálat és az utána következő két év alatt v... az önkéntesek, mint szülei mentesítve vannak az utadók és a mel-lékadók fizetése alól. 2. Azok, akik altisztek akarnak lenni, az altiszti iskolában megfelelő kiképzésben részesülnek. 3. Az összes önkéntesek, még katonai szolgálatuk kitöltése után is, megkülönböztető jelvényt viselhetnek. A feltételek, amelyeknek minden jelentkező eleget kell tennie, a következők: Lehetősebb 18 évesnek kell lennie, amit anyakönyvi kivonattal vagy a törvényszék ítéletével kell bizonyítani. Ne legyen nős, amit megfelelő város-házi bizonyítvánnyal kell igazolni. Egészséges legyen. Megfelelő bizonyítványokkal igazolja az elemi oktatás elvégzését. Állampolgársági és büntetlenségi bizonyítványa legyen, amelyhez a szülői, vagy gyámi beleegyezést is kell csatolnia. Az önként vállalt szolgálat időtartama három év. Előnyben részesülnek a villanszerelők, sofőrök, mechanikusok, építőmunkások és asztalosok.

— Tízmillió lej pénzbírsággal sújtották a temesvári Sadesfac részvénytársaságot. Temesvárról jelentik: Vasile Tautu pénzügyi vezérfelügyelő hivatalos vizsgálat során megállapította, hogy a Sadesfac részvénytársaság, amelynek 28 fiókja működik a megyében, nagyszabású szabálytalanságokat és visszaéléseket követett el az államkincstár terhére. A megállapított visszaélések alapján a pénzügyi vezérfelügyelő 10 millió lej pénzbírságot rótt ki a vállalatra, amely viszont megfellebbezte a hatalmas összegű pénzbüntetést.

— A hit ereje. Bombayból jelentik: Fatális véletlen következtében 1000 kilométerrel hosszabb utat kell most megtennie mohamedán zarándoknak. A zarándok ezelőtt három évvel indult el a Himalája tövében fekvő Jamalpurból, Mekkába. Fogadalma szerint minden ötvenedik lépés után letérdel és egy imát mond el. Utja közben azonban eltévedt és a helyett, hogy a Kybeihágón keresztül Arábiába ment volna, az ellenkező irányba utat ért és Bombayba érkezett. Itt aztán felvilágosították tévedéséről. A fanatikus zarándok most sem állt fogadalmát teljesítésétől. Elhatározta, hogy visszatért és Afganisztánban, Perzsián és Arábián keresztül közelíti meg a zarándokutjának végső pontját. Tekintve, hogy eltévedése folytán körülbelül ezerkilométeres kerületet tett, zarándokutja mintegy három évvel tovább fog tartani. Összesen 6400 kilométernyi ut áll a zarándok előtt, aki a számítások szerint 1848-ban fog megérkezni Mekkába.

— DIÁKBÁL. Február 5-én este 9 órakor a volt Iparkamara „Albina” palotában rendezik meg a magyar egyetemi hallgatók nagyszabású bálját. A meghívókra igényt tartók jelentésük be ezirányú óhajukat a Szent József Szeminárium zenetermében a bálrendezésénél déli 12-1 óra között (Str. I. G. Duca.) A bál tiszta jövedelme a szegényesorsu magyar egyetemi hallgatók segélyezésére szolgálja.

— Fegyenc-e-vetem. A dartmoori fegyház igazgatósága megengedte a magasabbfokú önképzést a jobb magaviseletű fegyenceknek. C. Hartley, a tavistocki középiskola tanára, aki a francia nyelv és irodalom tanítója, a „fegyenc-e-vetemen”, elismeréssel nyilatkozott fegyenc-hallgatói szorgalmáról és haladásáról.

—

—

—

— KAC atléta-bálya: leányalom! Nem túlzás: a KAC atléta-bálya, amelynek előkészületein kipróbált rendezőgárda szorgoskodik, valóban leányom lesz. A Newyork-szálló tündéri nagytermében pálcás urak sorfala között vonul fel a bál közönsége. A bál nyitánya a híres Darutollas-csárdás lesz, amelyet a bál tiszteletbeli fővédnöknői és az elsőbálos leányok járnak a rendezőség által felkért urakkal. A nyitány után Körössy Dudus szakadatlanul huzza a talpalávalót, mert főelv az lesz, hogy mindenki kitűnően mulasson az atléták február 11-iki bálján.

— Elutasított a törvényszék Vulpeanu gyilkos táncosnő kérvényét. Megirtuk, hogy Vulpeanu Augustin beszercei táncosnő, akit évekkor ezelőtt Greavu Flaviu meggyilkolása miatt jogerősen 15 évi börtönrre ítélték, kérelmét nyújtott be a kolozsvári törvényszékhez, amelyben a 18 hónapi vizsgálati fogságnak a büntetésbe való beszámítását kérte. A törvényszék Varduca-Breban tanácsa tegnap kihirdetett ítéletével elutasította Vulpeanu kérését.

— A kolozsvári postaigazgatóság hivatalos közleménye. A kolozsvári postaigazgatóság 1506—1938. számú hirdményében a közönség tudomására hozza, hogy folyó évi február elsejétől kezdve a postatörvény 51. szakaszának értelmében a romániai postának bűnügyi, polgári és kereskedelmi perekben joga van bármely bíróságtól származó periratokat az ország bármely részébe eljuttatni. A postakihordók ebben a hatáskörükben, mint bírósági kézbesítők szerepelnek. A vonatkozó hirdetményt Antonescu, kolozsvári postafőnök írta alá.

— Kutyák csak így repülhetnek... A londoni nemzetközi légiforgalmi szövetség döntéssel szabályozta a kutyák repülését. Ezek szerint az ölebek kocsikban, kézi poggyászként kísérhetik a fülkék utasait és a személydij-szabás arányos részét fizetik nagyság szerint. Nagybobb kutyákat mint teherárut kell feladni.

— Gázálarcos légvédelmi gyakorlat a vasuti állomáson. A nemzeti légvédelmi hivatal különleges berendezésekkel ellátott úgynevezett légvédelmi vonatot küldött a kolozsvári vasuti állomásra, amely alkalomból nagyszabású légvédelmi gyakorlatokat is tartottak a vasuti alkalmazottak bevonásával. Ezeknek nagyrészt felszerelték gázálarokkal, majd pedig mindnyájan az egyik vasuti kocsi elhelyezett gázkamrába mentek, ahol gyilkos gázban, fejükön a maszkkal, negyedórát tartózkodtak. Az álarcpróba után, hangszórókon előadást közvetítettek a megjelenteknek és ezzel a légvédelmi gyakorlat be is fejeződött.

Bejósolja a holdkóros a gyilkos lelkiállapotát?

Gunyos hangon tagadta a holdkóros ság létezését, egyáltalában a Hold és az elmebetegségek bármilyen kapcsolását dr. M. Derry, a durhami fogház fő orvosa egy esküdtszéki tárgyaláson.

— A Holdnak nincs több köze az elmebetegségekhez, mint bármely más időszaki betegséghez, amilyen például az asztma — mondotta.

Az esküdtszék John Daymond 19 éves földmunkás gyilkossági ügyét tárgyalta. A fiatal legény megölt volt munkaadóját. A tárgyaláson tanuk, köztük rendőrök is vallották, Daymond időnkint, különösen

telihold idején különös lelkiállapotba kerül.

Erre hivatkozott a védő is és hangsúlyozta, hogy a gyilkosság teliholdkor történt. Arra kérte az esküdtszéket, hogy beszámíthatatlanság jogcímén mentse fel védecét.

Dr. Derry, a fogház orvosa élesen szembeszállt ezzel az állásponttal. Elmondotta, hogy fogházában hat héten át orvosok figyelték a vádlottat és sem mi különös változást nem tapasztaltak rajta sem újhold, sem telihold idején.

Az esküdtszék Daymondot halálra ítélt, de kegyelemre ajánlotta.

Fejsze-csapásokkal meggyilkolta Popescu ezredes feleségét az elvetemült szolgalegény

(CONSTANTA.) Megdöbbentő öngyilkosság történt tegnap a déli órákban a kikötővárosban. Popescu ezredes, a hadkiegészítő volt parancsnokának Eugenia nevű feleségét lakásának pincéjében két — a fejére mért — fejsze-csapással meggyilkolta Pavel Tzicu, másnéven Misca szolgalegény, majd a borzalmas gyilkosság elkövetése után megszökött. A gyilkos a szeben megyei Closca-Sinfalva községből származik, 30 éves és eltűnésekor fekete ruhát, sapkát és csizmát viselt. Valószínűnek látszik, hogy az elvetemült szolgalegény azért gyilkolta meg urnőjét, hogy kirabolja, de egyelőre még nem nyert pontos megállapítást, hogy milyen értékeket rabolt el.

Színház

Kedd, fél 9: A szomjas krokodil. (Hatodszor.)

Szerda fél 9: A szomjas krokodil. (Hetedszer.)

Csütörtök fél 9: A démon. (François Mauriac világsikert aratott színmű-új donása. Fordította Heltai Jenő. Fősz. Erényi Böske, Mária Éva, Faludi Márta, Radó Éva, Faluvégi Gizella, Nagy István, Lantos Béla, Tóth Elek, stb. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 22. szám.)

Péntek fél 9: A démon. (Rendes bérlet 22. Irodalmi bérlet 15.)

Szombat este 9: A Franci szobalány. (21. edsz.)

Vasárnap d. u. 3: Liliomfi (Szigligeti énekes, táncos falusi vigjátékának első előadás.)

Délután 6: Hazajáró lélek. (Hetedszer.)

Este 9: A vén bakkancsos és fia a huszár. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: A démon. (Harmadszor.)

Kedd fél 9: Angyal vettem feleségül. (Nyolcdaszor.)

Szerda fél 9: Paradis kisasszony. (Salamon László és Kornis Ottó az Erdélyi Helikon drámapályázatán kitüntetett színműve. Rendező: Gróf László. Erényi Böske, Fényes Alice, Mária Éva, Paál Magda, Gróf László, Kovács György, Nagy István, Mészáros Béla, Tóth Elek, Csóka József, Lantos Béla, Réthelyi Ödön, stb. felleptével. Premier bérlet 23. szám.)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Gibraltár. Az utóbbi évek legjobb francia filmje, rendezte Fedor Ozep, fősz.: Vivian Romance, Roger Duchesne, Erich v. Stroheim.

ROYAL MOZGÓ: Ma, szombaton és a következő napokon nagy premier Danielle Darrieux-al... és mégis ártatlan. Partnerei: Douglas Fairbanks jr. és Mische Auer. Előtte 2 premier journal Metro-Fox, előadások: 3.20, 5.20, 7.20, 9.30. Számozott jegyeldvétel. Telefon: 3705.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) 3, 6 és 9: Nagy kettős műsor: I. Pas-tur élete (Az emberiség ellensége). Társadalmi dráma. Fősz.: Paul Muni és Josephine Hutchinson. II. Charlie Chan Monterkálóban. Detektív dráma. Fősz.: Warner Oland. III. Híradó. Köv. műsorunk: A cigányok. Orosz dráma. II. Előpták Koronoff ékszer-reit. Szombaton, február 4-én bál miatt nincs előadás.

EDISON MOZGÓ: Az édes anyaföld. Minden idők legnagyobb filmje. Fősz.: Paul Muni és Luise Rainer. II. Nagy sága inasa. Comédia. Fősz.: Robert Taylor (a 3 pártásból) és Joan Harlow. III. Új híradó és Miklós Maus.

URANIA MOZGÓ: Óriások völgye. Fősz.: Morris Wayne, Claire Trevor, Donald Crisp.

CAPITOL MOZGÓ. A XI-ik olimpiász II-ik része.

— Elűtötte az autóbusz a bérkocsit.

Kiseb baleset történt az éjszaka folyamán a szamosfalvi vármihatal mellett. Cluj, 4666. jelzésű autótaxi, amely Apahida felé tartott elűtötte egy kolozsvári csapatőrtiszt kocsiját. A kocsit valószínűleg pozdoriájá tört, a ló súlyosan megsebesült. A kocsiban ülő törzstiszt, valamint a lovat hajtó katonát a kocsiról idejében leugrottak és így minden sérülés nélkül uszták meg a balesetet. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

Elénk visszhangot keltett a magyarság csatlakozása a Nemzeti Újjászületés Arcvonalához

(BUCURESTI.) Az összes fővárosi lapok hosszú cikkekben méltatják annak a felhívásnak a jelentőségét, amelyet a romániai magyar nemzeti kisebbségnek a Nemzeti Újjászületés Frontjába való bekapcsolódása érdekében a magyarság hivatott vezetői jelentettek meg az erdélyi magyar sajtóban. A fővárosi román lapok kiemelik a felhívást aláíró előkelőségek közéleti jelentőségét, így különösen Purgly Lászlót, akiről megírják, hogy sógora Horthy Miklósnak, Magyarország kormányzójának és éppen ezért tulajdonítanak fokozott jelentőséget és súlyt a Purgly részéről elkövetett aláírt felhívásnak, amelynek élénk visszhangja támadt a romániai magyarság körében.

Veszedelemes szélhámosi letartóztatott le a dési rendőrség

(DEJ—DÉS.) Január 13-iki számunkban megírtuk, hogy Vedeau Nicolae szentbenedeki lakos Kegyes Márton szamosújvári rádiókereskedőtől készületeket vásárolt részletfizetésre. A teljesen vagyontalan ember édesanyja birtokát a sajátjának mondván, megnyerte a kereskedő bizalmát. Miután átvette a rádiókészüléket, nem teljesítette a kikötött részletfizetési feltételeket. Kegyes Márton ezek után feljelentést tett ellene. A nyomozás során aztán sorra kiderültek Vedeau Nicolae egyéb szélhámoságai is. Megállapították, hogy igazolványai hamisak és hogy Kegyes rádiókereskedőn kívül másokat is becsapott. Így többek között a dési malom igazgatóját is, akit arra kért, hogy az iroda gépén néhány meghívót írasson. Amikor aztán magára maradt, bont hamisított, lebélyegezte a keze ügyébe eső bélyegzővel és ennek alapján nagyobb mennyiségű lisztet és készpénzt vett fel. Az újabb feljelentés alapján még erősebben indult meg ellene a nyomozás és végül is sikerült a szélhámost kézre keríteni. Kihallgatása után átadták a dési ügyészségnek.

— Filmkirály és filmkirálynő. New-yorkból jelentik: Amerikában megválasztották a film királyát és királynőjét. Tyrone Power lett a király 39647 és Jeanette MacDonald a királynő 59.608 szavazattal. Sok szavazatot kapott még Clark Gable, Sonja Henie, Spencer Tracy, Myrna Loy, Eddie Cantor és Bettie Davis.

Ötmillió lej a hátizsákban Si-ruhába öltözködve követtek el a kasszaürést a brassói Ofa vállalat betörői és hátizsákban szállították el a pénzt

(BRASOV—BRASSÓ.) A rendőrség országos közértesítője alapján az összes közbiztonsági hatóságok széleskörű nyomozást vezettek be a Barcaság fővárosában az utóbbi időben elkövetett sorozatos betöréses lopások ügyében, amelyekről már részletesen beszámoltunk.

A rendőrségnek már kezdetben az volt a feltevése, hogy a betöréseket ugyanaz a jól megszervezett és kitűnő szerszámokkal dolgozó banda tagjai követték el. Erre vallott az Ofa faipari vállalatnál elkövetett betörés is, az utóbbi idők legnagyobb betörése, amely alkalommal 5 millió lej készpénzt zsákmányoltak a tettesek. A hosszas és kimerítő nyomozás után, amelyet maga a fővárosi közbiztonsági rendőrség főnöke vezetett le Temesváron, Chisinauban, Iasiban és más városokban, sikerült leleplezni és elfogni a tetteseket: Samuel Saraga, Broitmann és Ihl Schwartz régóta keresett, kitűnő „hírnévként” örvendő, nemzet-

Belgrádba utazik és Sztójadinovics jugoszláv kormányzóval tárgyal Gafencu román külügyminiszter

Belgrádból jelenti a Rador: Gafencu román külügyminiszternek közeli belgrádi útjával kapcsolatosan nagy cikkekben foglalkoznak a jugoszláv lapok. A Vreme bukaresti levelezője úgy értesül, hogy a külügyminiszter utjának kizárólag informatív jellege lesz, amelynek folvámán a külügyminiszter megbeszélést fog folytatni Sztójadinovics miniszterelnökkel annak megállapítása végett, hogy mi legyen Románia álláspontja a két államot közösen érdeklő kérdésekben. A megbeszélésnek azért van nagy jelentősége — írja a lap — mert az közvetlenül Ciano gróf bélyei tanácskozása után történik és a Balkán-egyezményt aláíró államok állandó bizottságának gyűlése előtt. Illetékes bukaresti körök hangsúlyozzák, hogy a két államférfi meg tárgyalja mindazokat a nagyjelentőségű kérdéseket, amelyek a sinaiai

konferencia napirendjén szerepelnek.

A román politikai köröknek szilárd meggyőződése, hogy a jugoszláv-bolgár barátság biztosíték a békére és hogy a Balkán-államok és a Jugoszlávia, valamint Magyarország között létrejött egyre jobban erősödő jóviszony igen nagy mértékben hozzájárul a dunamendencei államok közötti békés együttműködés megszilárdításához. Gafencu külügyminiszter azzal az elhatározással vette át az ország külügyének vezetését — írja a lap — hogy mindig a realitások jegyében járjon el, követvén Jugoszlávia példáját. A külügyminiszter lapjában többször hangot is adott ennek a meggyőződésnek és hangsúlyozta azt, hogy szükség van a két állam között teljes összhangra, mert nemcsak a közös érdekek, hanem a közös célok is szorosan egymás mellé állítják őket.

Elfoglák a svájci konzul lakásának belőrl Tömeges letartóztatást eszközölt a kolozsvári rendőrség

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Megírtuk, hogy a kolozsvári rendőrség bünygyi osztálya az utóbbi napokban rengeteg gonosztevőt tett ártalmatlanná és adott át az ügyészségnek. Tegnap reggelre virradólag — mint jelentették — Chapuis Grigorescu-ucca 7. szám alatt lakó svájci konzul jelentette be a rendőrségnek, hogy vasárnap délután ismeretlen tettesek betörték a lakásába és 120.000 lej értékű ékszereket vittek el. A nyomozás során hamar megállapították a vakmerő tettesek személyazonosságát és így órák kérdése volt, hogy a betörőket lefűleljék. Így is történt. Tegnap a kora délután a tetteseket már le is tartóztatták: Fodor Béla és Nagy Tibor helybeli 25 éves rovottmultu bűnözők személyében, akik a zsákmányolt ékszereket éppen értékesíteni akarták az egyik Regina Maria-uccai ékszerüzletben. Az elloptott ékszereket a veszedelemes betörők szétszedték, a drágaköveket a foglalatból kitorhelyelték és helyettük közönséges hamisítványokat raktak be. Kihallgatásuk után erős fedezettel átkísérték őket az ügyészségre, ahonnan csak néhány héttel ezelőtt szabadultak ki.

A város közönsége körében nagy meglepetést keltett a rendőrség bünygyi osztálya közegeinek ez az újabb bravuros ténykedése.

UJABB LETARTÓZTATÁSOK

A további nyomozások során a rendőrség bünygyi osztályának közegei tegnap délután elfoglalt Kreff József, Szabó István és Fülöp Lajos kolozsvári közismert fiatal bűnözőket, akik néhány nap alatt számos lopást követtek el. Fülöp Lajos és társai éjszakánként betörték az üzletek kirakatait és azokat meglepő ügyességgel teljesen kifosztották, anélkül, hogy valami nyomot is hagytak volna maguk után. Amikor

veszedelmes kirakattolvajok a Mihai Viteazul-tér 11. szám alatti ékszerüzlet kirakatát fosztották ki, a rendőrség nyomozó közegei még szélesebb körben keresték a kirakattolvajokat, akiket sikerült is lefogni. Miután töredelmes vallomást tettek, valamint a bűnjelek nagy része is megkerült, a svájci konzul betörőivel együtt átadták őket az ügyészségnek.

A kolozsvári rendőrség megkeresésére a szatmári rendőrség letartóztatta és átkísérte a kolozsvári rendőrkész-turára Borsos Ferenc és Costin Árpád, a gyulafehérvári rendőrség pedig Bence Mihály helybeli notórius tolvajokat, akik néhány héttel ezelőtt szintén sok betöréses lopást követtek el.

UJ LOPÁSOK

Ma reggel Kertész Anna Gorun-ucca 9. szám alatt lakó urinő bejelentette a rendőrségnek, hogy tegnap este ismeretlen tettesek a család távollétében 7000 lej értékű ruhaneműt vittek el. — Wühr Albert Avram Iancu-uccai lakásáról pedig 7700 lej értékű tárgyakat loptak el. — Balogh Rozália Carpa-tilor-ucca 3. szám alatti lakos szintén vakmerő betöréses lopást jelentett be a IV. kerületi rendőrségnek. A Carpa-tilor-uccában ugyancsak tegnap délután törtek be és vittek el nagyjértékű fehérneműt és ruhaneműket.

Végül Jepure Vasile a közeli Ciurila-Csűrűlye községbeli gazdálkodó arról tett jelentést a kerületi rendőrségnek, hogy a Iasilor-ucca 5. szám alatti ház udvarában elhelyezett szekerről 4500 lej értékű lőszerszármot és értékes nőrőccákat loptak el ismeretlen egyének.

VESEDELMES ZSEBTOL- VAJNÓ

Az I. kerületi rendőrség elfogta Nakas Mária vidéki rovottmultu zseb-metszőnőt, akit számos lopással vádolnak, amelyeket — állítólag — az autóbusszállomáson követett el. Kihallgatása folyamatban van.

Hitler beszédének visszhangja a nemzetközi sajtó tükrében

(LONDON.) Hitler kancellár hétfői beszédével foglalkozik szinte kivétel nélkül az egész angol sajtó. A lapok általában kedvezően fogadták a beszédet. Leszögezték, hogy a beszéd alap- hangja a békére való készséget árulta el. Azt is kedvezően kommentálják, hogy a kancellár a nyugati hatalmakkal szemben semmiféle területi követelést nem állított fel. Különösen jó hatást keltett a beszédnek az a része, amely a világkereskedelemben való bekapcsolódásra vonatkozik. Németország — Hitler szerint — el akarja foglalni az őt megillető helyet a világkereskedelmi forgalomban. Különösen mély hatást váltott ki a közvéleményben az a kitétel, amely a Berlin—Róma tengely szétválaszthatatlanságát hangsúlyozta.

Francia politikai körök általában ugyancsak kedvezően fogadták Hitler beszédét. E körök hangsúlyozzák, hogy a kancellár rácsfolt azoknak a jóslatoknak a rémlátásaira, akik a Földközi-tenger medencéjében erőszakos beavatkozást jósoltak.

(NEWYORK.) Hitler kancellár beszéde az amerikai politikai körökben is nagy hatást váltott ki. Különösen azt hangsúlyozzák az amerikai lapok elsősorban, hogy a kancellár hitet tett a Berlin—Róma tengely összetartozandósága mellett. A lapok különféleképpen magyarázzák a beszéd Amerikára vonatkozó részeit. Hamilton Fisch, a képviselőház külügyi bizottságának elnöke kijelentésében hangoztatta, hogy az Egyesült Államoknak nincs joguk beleavatkozni a német birodalom és a délamerikai latin államok egymáshoz való viszonyába. Ha nem tetszik nekik az a propaganda, amelyet a németek Délamerikában kifejtenek, úgy legfeljebb ellenpropagandával élhetnek.

JUGOSZLÁVIAI VÉLEMÉNY

(BELGRÁD.) A jugoszláv sajtó nagy lelkesedéssel foglalkozik Hitler kancellár tegnap esti beszédével. A legtöbb lap arról ír, hogy a délszláv államot büszkeséggel töltheti el a beszédnek különösen az a része, amelyben Jugoszláviával foglalkozott. Belgrádi politikai körök hangsúlyozzák, hogy a beszéd a jelenlegi kormány eddigi magatartását igazolta.

CSEHSZLOVÁKIÁBAN NYUGDIJAZZÁK A ZSIDÓ KÖZHIVATALNOKOKAT

(PRÁGA.) Hétfőn valamennyi csehszlovák zsidó vallású közhivatalnok felszólítást kapott, hogy adják be nyugdíjaztatásuk iránti kérvényüket. Addig is pedig vegyék ki szabadságukat.

MEGKEZDŐDÖTT MADRID OSTROMA

(LONDON.) A spanyol frontról érkező legújabb jelentések szerint Franco seregei tegnap megkezdtek Madrid ostromát. A város felől egyre erősödő ágyúzás hangja hallatszik. Nehéz ostromlővegek szórják lövedékeiket Madridra és ezenkívül bombavető repülőgépek is nehéz légibombákkal ostromolják a várost.

ÉRTÉKES HADIZSÁKMÁNY

(BARCELONA.) A nemzeti csapatok a hétfői nap folyamán újabb értékes hadianyagot zsákmányoltak. Száz darab repülőgépmotor, 8 új repülőgép, 28 benzintartály, 1000 gépuska került a nemzeti csapatok birtokába. Ennek a hadifelszerelésnek és zsákmánynak értékét egymillió pezettára becsülik.